

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра германської філології

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «магістр»

Спеціальність 035 «Філологія»
Спеціалізація 035.041 «Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська»

Переклад англomовних інтернет-мемів в політичному дискурсі

Допущено до захисту «__» _____ 20 р.

Зав. каф. германської філології ____ канд. філол. наук, проф. Кобякова І. К.

Виконала:

студ. групи ПР.м-11

Комова Крістіна Валеріївна

Науковий керівник:

ст. викл., доцент, канд. філол. наук

Прокопенко Антоніна Вадимівна

Суми 2022

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	6
1.1. Поняття про мем: визначення, структура та функції, мультимодальна сутність мему	6
1.2 Джерела походження мемів в Інтернет-дискурсі	16
1.3 Особливості перекладу інтернет-мемів	18
РОЗДІЛ 2 ЛІНГВІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	28
2.1 Семантична класифікація інтернет-мемів у політичному дискурсі	28
2.2 Структурна класифікація інтернет-мемів у політичному дискурсі.	44
2.3 Прагматичні функції інтернет-мемів у політичному дискурсі. Використання інтернет-мемів з метою маніпуляції свідомістю	55
РОЗДІЛ 3 ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ВІДТВОРЕННІ ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	69
3.1 Лексичні трансформації, що використовуються при перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі	69
3.2 Роль граматичних трансформацій у перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі	72
3.3 Застосування лексико-граматичних трансформацій у перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі	75
3.4 Система вправ для навчання студентів перекладу інтернет-мемів .	79
ВИСНОВКИ.....	82
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	87
РЕЗЮМЕ	95

ВСТУП

Актуальність теми дослідження обумовлена унікальними властивостями інтернет-мема в політичному дискурсі: сучасний мем має дуже короткий час існування – він виникає миттєво, трансформується за лічені дні і так само швидко втрачає популярність. На сучасному етапі, коли інформація поширюється миттєво та має доступність, дослідження мема як лінгвістичного явища стає все більш нагальним. Адже мем виступає інформаційним реплікатором, мовною і культурною одиницею, здатною необмежено відтворюватися в Інтернет-середовищі. У цій самий час, функціонування мему у політичному дискурсі залишається не в повній мірі описаним у лінгвістиці.

Мультиmodalні, креолізовані тексти досліджували Б. Балаз [41], М. Барке [48], Дж. Бейтман [42; 43], Т. Білецька [5], Д. Бордуелл [47], О. Гаврилюк [5], І. Гамбье [60], І. Гарбар [8], Х. Готтліб [60], Ж. Дельоз [53], К. Джевїтт [66], Д. Ейтцен [58], Р. Калініченко [15], Д. Макарук [21; 22; 23], І. Павловська [27], Г. Сміт [78], С. Топачевський [34], Дж. Уїлфьюр [43], Т. Хіппала [43], Л. Чернюк [37] та ін.

Мем як одиницю інформації досліджували Р. Докінз [78], Д. Деннет [54], Т. Дікон [52], Г. Чік [54] та ін.

Інтернет-меми вивчали В. Біл [44], С. Блекмор [46], Дж. Глік [63], М. Жулинська [11], С. Зайцева [12], О. Садловська [29], Н. Смоляр [11], К. Соколова [32], О. Чернікова [35; 36] та ін.

Загальні питання перекладу вивчають М. Бейкер [40], О. Бєлих [3], Л. Білозерська [6], Л. Бублейник [7], Н. Веремієнко [81], Р. Зорівчак [14], І. Івен-Зохар [59], Т. Кияк [16], І. Корунець [18], Г. Лєпухова [19], Г. Мірам [70], С. Максимов [24], Дж. Мандей [71], Л. Роу [74], Г. Салданха [40] та ін.

Різні види перекладацьких трансформацій досліджують С.Амеліна [1], С. Максимов [24], С. Помазановська [28], Л. Роу [74], І. Сіняговська [31], О. Селіванова [30] та ін. Особливості перекладу мультимодальних текстів досліджують І. Гамбьє [60], Х. Готтліб [60], Є. Кузнецов [20], О. Мазур [20], А. Мельник [25], П. Ореро [72], Л. Роу [74] та ін. Специфіку перекладу інтернет-мемів вивчають такі вчені, як О. Садловська [29] та ін.

Водночас, поняття мемів є недостатньо дослідженим через новизну цього феномена, а питанню перекладу англомовних інтернет-мемів в політичному дискурсі взагалі приділено дуже мало уваги. Це обумовлює актуальність теми роботи.

Об'єкт дослідження – інтернет-меми як мовне явище, а його **предмет** – особливості перекладу англомовних інтернет-мемів в політичному дискурсі.

Мета дослідження – всебічно дослідити явище мемів, установити джерела, причини та механізми їх функціонування в Інтернет-середовищі та практично проаналізувати особливості перекладу англомовних інтернет-мемів в політичному дискурсі.

Завдання дослідження:

- розкрити теоретичні аспекти дослідження перекладу інтернет-мемів у політичному дискурсі;
- надати лінгвістичну характеристику інтернет-мемів в політичному дискурсі;
- проаналізувати особливості застосування перекладацьких трансформацій при відтворенні інтернет-мемів у політичному дискурсі.

Методи дослідження. *Лінгвістичний аналіз* використовувався для дослідження інтернет-мемів у політичному дискурсі, *компаративістський аналіз* та *контрастивний аналіз* було використано при порівнянні функцій інтернет-мемів у політичному дискурсі, *перекладацький аналіз* застосовувався при дослідженні способів відтворення інтернет-мемів у

політичному дискурсі українською мовою, *синтез* використовувався для узагальнення висновків вчених та наших власних результатів дослідження, *класифікацією* послуговувалися при визначенні різних видів мемів, *квантитативний аналіз* було використано для підрахунку одержаних даних, *графічні методи* використовувалися для унаочнення отриманих результатів дослідження.

Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вдосконалено класифікацію інтернет-мемів у політичному дискурсі відповідно до матеріалу дослідження.

Теоретична значущість роботи полягає в тому, що проблеми функціонування та перекладу інтернет-мемів у політичному дискурсі одержали подальший розвиток, і їх вивчення дозволило зробити відповідні наукові висновки.

Практична значущість дослідження – результати кваліфікаційної роботи можуть бути застосовані у перекладознавчих студіях.

Структура роботи. Подана кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, десяти підрозділів, висновків, списку використаних джерел (91 позиції) та резюме. Загальний обсяг тексту роботи становить 100 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПЕРЕКЛАДУ ІНТЕРНЕТ- МЕМІВ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

1.1 Поняття про мем: визначення, структура та функції, мультимодальна сутність мему

Політичний дискурс є дискурсом прагматичним [38], у ньому використовуються різні засоби, у тому числі різні тексти. У зв'язку з перерозподілом в мові та мовленні функцій вербальних і невербальних компонентів з'являються семіотично ускладнені тексти, організовані комбінацією природної мови з елементами інших знакових систем. Для таких текстів використовується метафоричний термін «креолізовані тексти», фактура яких складається з двох негомогенних частин – вербальної мовної (мовленневої) і невербальної (що належить до інших знакових систем, ніж природна мова). Однак в сучасній лінгвістиці найбільш поширеним став термін «мультимодальні тексти».

Проблема мультимодальності є однією з ключових у невербальній семіотиці, і дослідження в цій галузі є, за словами О. Калініченко, поліаспектними [15, с. 43]. Само поняття мультимодальності у лінгвістиці походить від ідей М. Галлідей, який підкреслював важливість подолання «моно модальності» лінгвістичних досліджень, які традиційно аналізували лише вербальні аспекти спілкування [64, с. 213].

Мультимодальність полягає у формуванні значень за допомогою різних семіотичних засобів – модусів (письмо, мовлення, зображення) – відповідних соціокультурних конвенцій [15]. Г. Кресс її називає з'єднанням різних кодів пред'явлення інформації [68]. Можна припустити, що мультимодальним є будь-який текст, який поєднує в собі різні семіотичні коди [21], що вимагає актуалізації відразу кількох перцептивних каналів, візуального та аудіального.

Мультимодальний текст є особливим лінгвовізуальним феноменом, в якому вербальний і образотворчий компоненти утворюють одне візуальне, структурне, смислове та функціональне ціле, що забезпечує його комплексний прагматичний вплив на адресата [5, с. 88].

Основними компонентами мультимодального тексту є вербальна частина (напис / підпис, вербальний текст) та іконічна частина (малюнок, кадр, фотографія, таблиця). Причому найважливішим компонентом мультимодального тексту є зображення [23]. У той самий час, поняття «мультимодальний текст» не слід ототожнювати з поняттям «ілюстрований текст». Малюнок може оточувати текст, не зв'язуючи слово з живописом предметно. Але якщо малюнок виступає як еквівалент слова, як елемент вираження в словесному мистецтві, то такий тип поєднання графіки і слова відповідає поняттю мультимодального тексту [43].

Єдиної задовільної типології мультимодальних текстів не існує; їх вивченими видами традиційно вважались кінотекст, плакат і реклама, а також такі мовні явища, які не отримували однозначного тлумачення (наприклад, карикатура) [23, с. 109]. Із розвитком комп'ютерних технологій перелік мультимодальних текстів став розширюватися, наприклад, до нього додалися презентації, хендауті тощо, а розвиток мережі Інтернет дав додатковий поштовх поширенню таких типів текстів, серед них, зокрема, можемо виділити меми.

Мем *tete* звичайно пов'язується із сучасним Інтернет-середовищем, але поняття мема з'явилося ще в минулому столітті, у 1976 році, у праці Р.Докінза «Егоїстичний ген». Р. Докінз визначив мем як культурну інформацію, яка спроможна передаватися іншим людям шляхом мімікрії або копіювання [51, с. 192]. Послідовник Р. Докінза соціальний філософ Д. Деннет уточнює визначення мема та зауважує: це складне утворення, яке самоорганізується в окрему одиницю, що запам'ятовується [54]. На основі ідеї Р. Докінза виникла наука меметика.

Ставлення як вітчизняних (К. Соколова [32], О. Чернікова [35; 36] та ін.), так і зарубіжних (С. Блекмор [46], Г.Чік [49] та ін.) учених до цього явища неоднозначне, передусім, через його швидкоплинність та здатність необмежено відтворюватися.

Найбільш поширеним визначенням мема є наступне: «ідея, поведінка, стиль або узус/звичай, що передається від людини до людини в межах культури» [83]. Г. Чік визначає мем як «реальну одиницю інформації, яка передається соціально і не залежить від форми, обсягу та будови» [49].

М. Жулінська та Н. Смоляр визначають мем як одиницю культурної інформації, поширювану від однієї людини до іншої за допомогою імітації, навчання і тому подібного [11, с. 67].

Сучасні дослідники інколи розширюють поняття мема. Так, Дж. Глейк пише: «Упродовж людської історії існування мемів було недовгим: вони передавались, як правило, «з вуст у уста». Однак тепер <...> вони набувають довговічності <...>. Меми можуть бути історіями, рецептами, навичками, легендами» [63].

Майже всі визначення мема узгоджуються з класичними критеріями знака (за Ч. Пірсом): «Знаки позначають слова, образи, звуки, запахи, смаки, дії або об'єкти, але вони <...> стають знаками лише тоді, коли ми надаємо їм значення» [73].

Таким чином, мем можна розглядати як мовний знак і як елемент семіотичної системи, або коду. Це наближає мем до фразеологізму або до сталого виразу.

Мем як будь-який знак містить три основні компоненти:

- а) символ
- б) визначення
- в) значення (сигніфікат) [35, с. 355].

Особливість мема полягає в тому, що, на відміну від більшості знаків, він має надмірно широкий сигніфікат і не має чіткого денотата – «словникове» значення для нього сформулювати надзвичайно важко, а

ситуація, з якою він повинен асоціюватись, з часом розширюється і вбирає у себе нові деталі [81].

За О. Черніковою, О. Соколовою, Т. Діконом можемо визначити такі лінгвістичні особливості мема:

– необмеженість у часі, тобто мем – це і сучасний демотиватор чи влучна фраза, і цитати чи афоризми відомих людей, і ідіоми тощо;

– наявність більшої кількості інформації, ніж наявна на поверхні (він відсилає до цілої ситуації, сума слів не дорівнює значенню мема);

– мем підлягає еволюції: з часом залишається лише його форма, поняття про ситуацію зникає [36, с. 153];

– фіксованість форми мема, яка, втім, ситуативно може бути трансформована;

– якщо форма мема міняється, то це робиться свідомо, щоб дати антитезу або підстосувати мем під схожу ситуацію;

– мемом може бути будь-яка одиниця інформації [52]: влучне слово, вираз, картинка або інший вербальний/невербальний знак;

– мем почасти дуже швидко «вмирає» – але це стосується не всіх мемів, лише Інтернет-мемів. Літературні, культурні меми, кіномеми живуть набагато довше, стільки, скільки живе творча спадщина письменників, режисерів та інших творців;

– мем потребує «живильного середовища», «каталізаторів». На сьогодні ідеальним середовищем для мема виступає Інтернет;

– мем, особливо локальний [32, с. 122], потребує розуміння пов'язаної з ним ситуації, але з часом ця потреба може зникнути;

– на початку свого існування мем вживається як засіб визначення приналежності до вікової або соціальної групи (наприклад, фендому якогось виконавця або письменника) [32, с. 123].

За сферою походження виділяють, бізнес-меми, літературні, релігійні, розмовні (усні, Інтернет-меми), кіномеми, військові та ін. Оскільки мем відноситься до знаків, то його первинний розподіл на типи ґрунтується на

найбільш простому розподілі знаків: за способом подання чи сприйняття інформації [57].

Семантичний критерій являє собою широке поле діяльності для дослідника [35, с. 355] – за ним меми можна розглядати як: позитивні, негативні, нейтральні.

О. Чернікова за критерієм сприйняття/відтворення виділяє два базових види мема: вербальний і невербальний. Вербальні меми можуть розвиватися з невербальних, наприклад, «тропи» у широкому значенні («слово, фраза або образ, що вживається у новий та незвичний спосіб для створення ефекту художності» [83]). Вербальний мем може складатися з одного слова, а може включати сполучення слів або повне речення. Комплексний мем виділяється О.Черніковою [36, с. 153], вважаючи на мультимодальність [11, с. 29] мема, тобто його здатність поєднувати різні засоби вираження (вербальний і візуальний, вербальний і аудіальний тощо).

Цікавий підхід до класифікації мемів запропонувала С. Зайцева. Дослідниця виходила з того, що специфіка комунікації в інтернет-середовищі не обмежується лише однією мовою і має виразні ознаки міжмовної взаємодії. А меми є маркерами соціальних і культурних явищ, що помітні у віртуальному комунікативному середовищі. Рівень сприйняття цих маркерів у віртуальному соціумі дозволив класифікувати їх відповідно до можливості перцепції цього поняття [12, с. 46].

На підставі аналізу наукових досліджень, а також аналізу фактичного матеріалу, у якому всі аналізовані меми містять вербальну складову, ми розробили власну класифікацію. Підставою для класифікації стали структурно-семантичні ознаки текстової та візуальної складових зібраних мемів. Запропонована класифікація мемів за структурним принципом наведена на рис. 1.1.

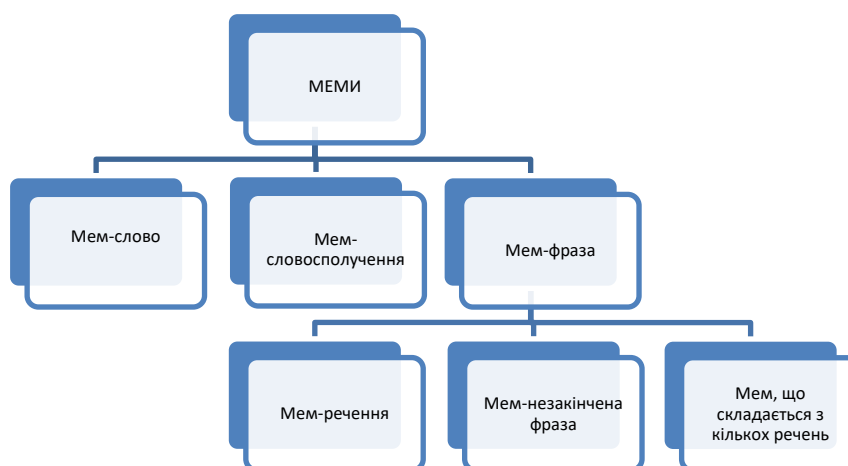

Рис. 1.1. Класифікація мемів за структурним принципом

За структурним принципом ми виділяємо такі групи мемів.

1. Однокомпонентні меми або мем-слово. Виділяємо мем-слово, який представляє собою найменшу самостійну відокремлено оформлену значиму одиницю мови. Більшість мемів-слів відображують смисл усього мема, вербальної та невербальної частини та є багатозначними [19, с. 183]. Серед них за можемо визначити меми-прості слова (*Riccing*), меми складні-слова (*catfish*), меми-скорочення, акроніми (*L33t*) та ін.

2. Меми-словосполучення. Ці меми містять текст, що представляє собою поєднання двох та більше семантично повнозначних слів. Наприклад: *Ice Bucket Challenge*.

3. Меми-фрази. Ці меми діляться на дві підгрупи:

3.1. Меми-речення як значеннєве, граматичне і інтонаційне ціле, що виражає якусь думку в відношенні її до дійсності [8]. Наприклад: *Joey doesn't share food*.

3.2. Меми-незакінчені фрази. Вони представляють собою початок речення, а кінець може бути змодельований відповідно до ситуації, в якій вживається мем. Наприклад: *One does not simply...* Меми такого типу заставляють реципієнта продовжити ідею, дати своє завершення відкритого фіналу.

Також ми вважаємо за доцільне класифікувати мему за способом впливу на реципієнта (рис. 1.2.).

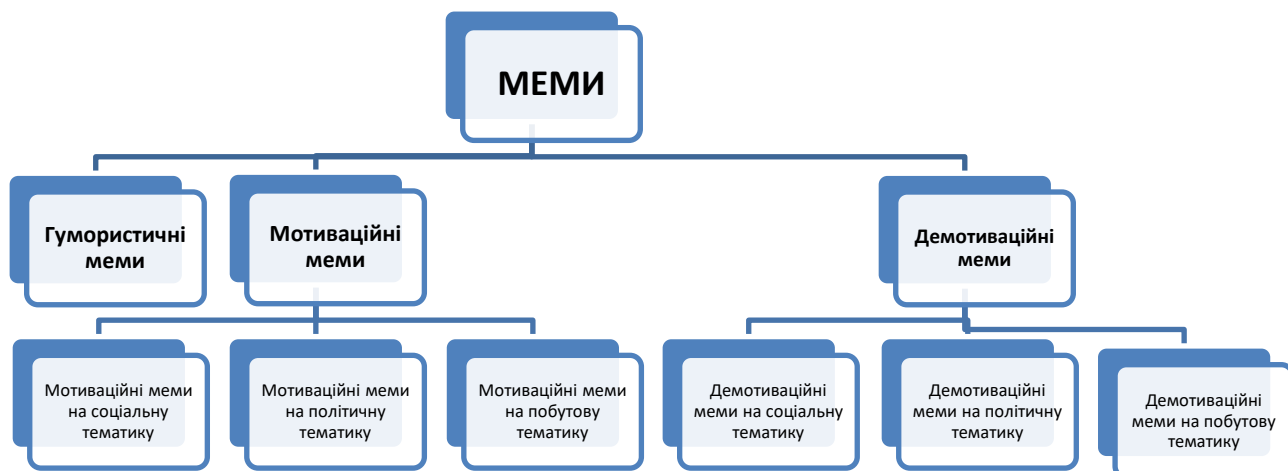

Рис. 1.2. Класифікація мемів за способом впливу на реципієнта

За способом впливу можна виділити такі групи політичних мемів.

1. Гумористичні мему.

Такі мему мають гумористичний ефект, наприклад:

Функція таких мемів є переважно розважальною.

2. Мотиваційні політичні мему.

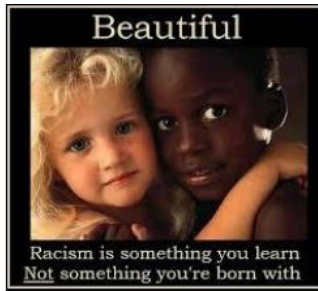
Мотиваційні мему містять картинку і надихаючу і мотивуючу на щось хороше супровідний напис, наприклад:

Мотиваційні мему діляться на такі підгрупи:

2.1. Мотиваційні мему на соціальну тематику.

Такі мему привертають увагу до певних суспільних явищ, наприклад:

2.2. Мотиваційні мему на політичну тематику.

Такі мему привертають увагу до політичних проблем, інколи вони дуже близькі до соціальних мемів, адже в обох випадках їх мета привернути увагу до певних явищ, які хоч і є політичним, але торкаються членів суспільства, наприклад:

2.3. Мотиваційні мему на побутову тематику.

Попри те, що загальна тема в ній є побутовою (картинки з повсякденного життя), вони є більш глибокими за спрямованістю і також містять соціальний підтекст. Наприклад:

3. Демотиваційні мему на політичну тематику.

Демотиваційні меми часто містять чорний гумор і на перший погляд вбивають мотивацію, не надихають робити щось хороше, акцентують увагу на негативних, непривабливих явищах життя. Однак за допомогою негативного образу і відкритого висміювання чогось виражається певний несхвалення і тим самим заклик не робити те, що висміюється.

Наприклад:

Демотиваційні меми діляться на підгрупи подібно до розподілу мотиваційних мемів.

3.1. Демотиваційні меми на соціальну тематику.

Ці меми відображають звичаї та принципи суспільства. Вони не такі численні, але змушують задуматися і закликають до дискусії.

3.2. Демотиваційні меми на політичну тематику.

Це меми з політичним підтекстом (пропагують або виражають деяку ідею, пов'язану з політикою і змушують або прагнуть змусити прийняти /відхилити цю ідею і замислитися про причини такого рішення). Наприклад:

3.3. Демотиваційні меми на побутову тематику.

Так само, як і мотиваційні меми на побутову тематику, демотивційні меми на ті ж теми є, як правило, злободенними і актуальними. Їх загальна ідея виходить за чисто побутову площину і показує певну тенденцію в суспільстві, яка відбивається в побуті. Наприклад:

Отже, термін «мем» означає в широкому сенсі одиницю, яка транслює культурну інформацію і поширювану від одного суб'єкта до іншого. Інтернет-мем передбачає різновид мемів, який представляє собою вид мультимодальних текстів в інтернет-комунікації.

Досліджуючи мовне вираження характеристики комунікантів, не слід залишати без уваги емоційну організацію спілкування – один із шляхів пізнання особистості.

З позицій когнітивного підходу емоції є поєднанням почуттів, психологічних змін у свідомості людини в ході її пізнавальної діяльності. Найчастіше вони є виразом психосоматичних станів особи, а не власне її дій [78, с. 103], тобто тільки впливають на ментальні і тілесні реакції людини, але не втілюють їх.

Наукові дослідження впливу мультимодальних текстів на глядачів підтверджують, що емоційний вимір цих текстів можна реконструювати за певними текстовими ключами [58, с. 97]. Емотивність в мультимодальних текстах розглядається через мовне відображення емоцій або емоціогенні компоненти значення в семантичній структурі одиниць текстів. У мультимодальних текстах емотивність реалізується через мультимодальні засоби репрезентації емоціогенного знання, тобто множинність застосовуваних семіотичних кодів [65, с. 208], які передають емоційне навантаження в кадрі шляхом інтеграції різних режимів вираження

однакового подібного змісту. Політичний дискурс має широкий комунікативно-функційний спектр. Впливаючи на адресата, повідомлення політичного дискурсу у тій чи тій комунікативній ситуації виконує одну чи більше функцій і слугує дієвим засобом прагматичного впливу.

1.2 Джерела походження мемів в Інтернет-дискурсі

Розвиток науки і технологій в ХХ – ХХІ ст. призвів до того, що виник не тільки новий вид спілкування – опосередковане спілкування, тобто опосередковане за допомогою різних технічних засобів, а й нові форми спілкування, наприклад, спілкування за допомогою електронних листів, телеконференції, спілкування в чатах. Більшість з нових форм спілкування з'явилися завдяки інтернету. Ці зміни якісно змінили процес комунікації і призвели до того, що мова повинна була виконувати свої традиційні функції (комунікативну, емоційно-експресивну, номінативну) в абсолютно нових умовах. Виникла необхідність в новій дискурсивній парадигмі. Інтернет-комунікацію можна розглядати як нове дискурсивне утворення, що має свої ознаки [43, с. 114] Інтернет-комунікація – це комплексне сучасне лінгвістичне, соціальне і комп'ютерне явище, яке може бути визначено як комунікативний процес і його результат за допомогою інтернет-технологій. Під інтернет-комунікацією розуміємо опосередковане комп'ютером спілкування двох або більше осіб, яке може характеризуватися «невидимістю комунікантів, письмовою формою повідомлень, можливістю негайного зворотного зв'язку, а також взаємодією або обміном електронними повідомленнями або ж взаємним обміном і правом доступу до інформації, що зберігається в комп'ютерах комунікантів [13, с. 162-164]. Це визначення вказує на те, що термін «інтернет-комунікація» носить скоріше міждисциплінарний, ніж лінгвістичний характер, що підтверджується тим

фактом, що цей термін активно використовується в соціально-економічних науках (соціології, політології тощо).

Існує кілька термінів для позначення комунікативного процесу в інтернеті, серед них інтернет-комунікація, електронна комунікація, комп'ютерно опосередкована комунікація [30, с. 266]. Термін «інтернет-комунікація» здається найбільш вдалим, тому що він носить міждисциплінарний характер і поширений і визнаний в науковому співтоваристві. Також для інтернет-комунікації часто характерні такі явища, як високий ступінь анонімності, добровільність і бажаність контактів, зняття жорстких соціальних конвенцій і культурних кордонів, нерегламентованість вербальної поведінки [49].

Серед мовних характеристик інтернет-комунікації можна відзначити такі тенденції:

- тенденція до діалогічності, яка реалізується в діалогічній орієнтованості інтернет-дискурсу і спрямованості на отримання відповідної реакції, коментарів, «лайків» тощо;

- тенденція до посилення коллокувіалізації, виражена в великій кількості розмовної лексики, сленгізмів, стилістично знижених слів, а також спрощених, скорочених синтаксичних конструкцій;

- тенденція до експресивізації спілкування, що проявляється в лінгвокреативності (мовній грі, словотворчості, навмисному спотворенні орфографії, нехарактерному використанні пунктуаційних знаків тощо);

- тенденція до глобального огрублення і зниження мови, що виявляється в частому вживанні обценної лексики, порушенні норм мовного етикету;

- тенденція до креолізації виявляється в крайній візуалізації інтернет-дискурсу і частому поєднанні декількох семіотичних кодів в інтернет-дискурсі, поряд з гіпертекстуальністю (велика кількість гіперпосилань створює нелінійну тезаурусну текстову систему).

Для лінгвістичного дослідження важливо, що центральною одиницею інтернет-комунікації є дискурс, який виступає як базовий інструмент комунікації, що відображає сучасне розуміння дискурсу як, перш за все, комунікативного явища. Коли інтернет-комунікація стає об'єктом лінгвістичного дослідження, в центрі уваги опиняються не соціальні питання, а мовні і мовні особливості комп'ютерного «текстового» спілкування, що вивчаються методами дискурсивного і лінгвістичного аналізу. Саме тому в лінгвістиці частіше використовуються терміни «електронний дискурс», «комп'ютерний дискурс», «віртуальний дискурс», «комп'ютерно-медійний дискурс», «мережевий дискурс», «онлайнний дискурс», «інтернет-дискурс», які вказують на дискурсивні особливості функціонування мови в інтернет-середовищі.

З популяризацією комп'ютерних мереж меми отримали нове середовище для поширення й стали основою особливого соціального явища – інтернет-мемів, котрі зазвичай репрезентують інформацію (тексти, посилання), що добровільно передаються користувачами один одному [32, с. 120].

Джерелами виникнення мемів можуть бути актуальні події й новини, персонажі фільмів, фрази і висловлювання відомих людей, випадкові висловлювання, відомі особистості [32, с. 122].

Отже, меми набули широкого розповсюдження завдяки сучасним мас-медіа – Інтернет виступає для них «джерельним середовищем» та носієм.

1.3 Особливості перекладу інтернет-мемів

Проблемами перекладу мультимодальних текстів займалося багато вітчизняних та зарубіжних вчених, як-от О. Мазур [20], А. Мельник [25], Дж. Мундей [71], П. Ореро [72], Л. Роу [74] та ін. В працях дослідників для номінації перекладу мультимодальних текстів використовуються такі

поняття, як «мультимодальний переклад», «аудіовізуальний переклад», «екранний переклад», «мультимедійний переклад» [60].

Переклад тексту повинен ідеально збігатися із зображенням, в іншому випадку мем буде незрозумілим [33, с. 87; 61, с. 93].

Переклад мультимодальних текстів і, зокрема, мемів складає безліч зовнішніх обмежень, а саме:

1. Необхідність перекладу в обмежене число рядків і символів, обумовлених розміром зображення;

2. Зв'язок зміни вербальної частини тексту із зміною невербальної, зокрема, картинок в рамках у мемах, що здійснені за типом коміксів (багато зображень об'єднаних спільною темою), це технологічно скорочує простір перекладу, який вже обмежений.

Дослідники зазначають у зв'язку з цим, що, як показує практика перекладу роботи мультимодальних текстів в різних країнах світу, вербальна частина компресується в просторі до такої міри, що перекладач змушений підпорядковувати формування остаточного тексту до цілої низки зовнішніх параметрів [33].

Як було вищезазначено, меми класифікують за різними характеристиками. За такими ж характеристиками класифікують і способи їх перекладу. Їх можна класифікувати за програмами, за характером мемів як форм подання, за текстовими та паратекстовими особливостями мемів (жести, символи тощо) [83]. Сьогодні можна додати до цих факторів зовнішній вигляд пристрою відображення, оскільки переклад мемів для гаджетів з відносно невеликими екранами (ігрові пристрої, планшети, смартфони) вимагає «налаштування» перекладу та можливості читання з маленького екрана.

Найбільш поширеними прийомами та способами компресії тексту при перекладі мемів є такі:

- згортання словосполучення у слово,
- опущення,

- спрощення синтаксичної структури словосполучення,
- вилучення плеоназмів,
- заміна складного речення простим або простими,
- вживання більш економних конструкцій,
- спрощення синтаксичної структури словосполучення тощо.

Важливо також визначити, як саме змінюється або не змінюється смисл тексту при перекладі в результаті впливу мовної компресії [85].

Як правило, відбуваються такі зміни:

- не змінюється смисл;
- змінюється смисл в цілому;
- змінюється образність;
- змінюється експресія;
- відбувається семантичний зсув.

Це свідчить про те, що засоби мовної компресії при перекладі мемів слід використовувати з обережністю і намагатися допускати якнайменше втрат.

Наразі увага дослідників зосереджена на соціальній та культурологічній функції перекладу. У роботі Г. Турі [80] переклад розглядається як інтертекстуальне явище, особливість якого полягає в тому, що певні фрази та речення оцінюються не з точки зору еквівалентності, а з точки зору інтертекстуальних зв'язків з мовною / культурною системою. Перенесення акценту з «оригінального тексту / перекладеного тексту» на культуру реципієнта також згадується в дослідженні І. Евен-Зохар [59].

Мова – найбільша за обсягом структура будь-якої культурної цивілізації [80]. Її функції реалізуються в процесі спілкування, при цьому яскравим прикладом міжкультурної комунікації може бути переклад художнього твору на іноземну мову, коли прототекст належить одній літературній мові, а метатекст (переклад) – іншій мові. У цьому випадку відбувається не тільки міжмовна взаємодія, але відбувається повномасштабна міжкультурна комунікація. Говорячи про характерні особливості міжкультурної комунікації на рівні мему, варто зазначити, що в цьому

випадку ми маємо справу з цілим комплексом комунікативних проблем та з проблемами переходу не тільки від одного мовного коду до іншого, але і з більш глибокими та складна проблема переходу від одного національно-культурного коду до іншого.

Під час перекладу мему перекладачу доцільно враховувати запропонований ономосеологічний (від знака до значення) [9] підхід до визначення одиниці перекладу. Відповідно до цього підходу одиниця перекладу визначається як одиниця значення. Процес перекладу – це не процес перетворення знаків однієї мови на знаки іншої мови, а процес збереження та часткового, але неминучого перетворення системи значень знаків мови оригіналу текст у процесі їх перетворення на знаки мови перекладу. «Одиницею перекладу може виступати декілька видів мовних одиниць, а вибір еквівалента в мові перекладу залежить від змісту та рішення перекладача» [28, с. 3]. При цьому категорія значення є найважливішою. Перекладач маніпулює значеннями, а одиниця перекладу в цьому випадку розглядається як певна інформація – одиниця значення. У такому випадку не важливо, де міститься це значення – у морфемі, слові чи фразі.

Перекладачу доцільно звернути увагу на такі особливості мемів.

1. Стилiстичнi особливостi. Рiзнi типи елементiв у мемах виконують стилiстичну функцiю, наприклад, це лексика, iдiоми, тропи тощо.
2. Композицiйнi особливостi. Будучи елементом будь-якого рiвня структури мема, деякi його елементи беруть участь у органiзацiї контексту.
3. Прагматичнi риси, якi стають актуальними завдяки:

Предмету мовлення – через бачення автора мему елементи текстового вимислу набувають прагматичного значення.

Адресата мови – читач / глядач мему за допомогою впливу мему на адресата (перлокуцiйний ефект, за Дж. Остiном [38]) може підвищувати власну культурну обiзнанiсть, вiдчувати змiни емоцiйного стану, суджень та поглядiв, естетичний ефект. Виконуючи стилiстичну, композицiйну та прагматичну функцiї у мемi, такi елементи характеризуються неявним

сенсом, можуть бути неоднозначно зрозумілими читачеві/глядачеві та орієнтовані на демонстрацію вигаданих фактів та подій [83]. Прагматичні елементи у мему функціонують як одиниці, які допомагають передавати інформацію про текст, розкриваючи його буквальне значення. Можна сказати, що використання прагматичних елементів сприяє загальній ілокуційній силі мовленнєвого акту як частини цього акту.

Отже, стилістичні, композиційні та прагматичні елементи мему є елементами зовнішнього рівня тексту, оскільки дозволяючи зберігати стилістичний та композиційний порядок тексту, вони передають інформацію про підтекстовий смисл тексту, актуалізуючи тим самим основну функцію мему – прагматичну. Тож збереження стилістичних, композиційних та прагматичних елементів у перекладеному тексті та їх еквівалентний переклад роблять можливим зберігання тієї самої функції елемента в перекладеному тексті. Крім того, формування сюжетної лінії мовою перекладу залежатиме від еквівалентного перекладу усіх зазначених особливостей.

Обговорюючи можливості та методи перекладу на іншу мову / культуру, слід припустити, що переклад є постійною ознакою зв'язку між різними текстами в межах однієї культури та міжкультурної комунікації.

Перекладений мем – це текст, який, з одного боку, відповідає естетичним критеріям оцінки літератури мовою перекладеного тексту (тобто оцінюється за тією самою аксіологічною шкалою, що і оригінальні мему), з іншого боку – включає в перекладеному тексті знаки, коди культури та «маркери», що відрізняють національне від іноземного.

При виборі методу перекладу мемів перекладацькі труднощі полягають у виявленні стилістичних, композиційних та прагматичних елементів мему та віднесенні його до певного типу. Дотримання цієї процедури вважається необхідною умовою збереження стилістичних, композиційних та прагматичних елементів у перекладеному тексті.

За складністю розуміння та перекладу англійські мему поділяються на три групи:

1. Меми, що позначають іншомовні реалії, ідентичні українським реаліям. Розуміння та переклад мемів цієї групи не становить особливих труднощів. Доступні можливі варіанти перекладу:

а) український вербальний текст використовується як еквівалент. Форма українського мема пов'язана з формою англійського мема (так звані міжнародні меми);

б) український вербальний текст використовується як еквівалент. Форма українського мема не пов'язана з формою англійського мема;

в) англійський мем перекладається українською, компоненти його збігаються за формою та значенням з відповідними компонентами англійського мема;

г) загальне значення англійського мема повністю збігається зі значенням аналогічного українського мема, але його окремі компоненти відрізняються від компонентів українського еквівалента.

2. Іншомовні меми, що відносяться до реалій зарубіжної реальності, в українській дійсності відсутні, але є загально визнані українські еквіваленти. Адекватний переклад таких мемів досягається шляхом вибору відповідних українських аналогів шляхом адекватної заміни [82]. Контекст має велике значення при перекладі мемів цієї групи. Контекст дозволяє перекладачеві вивести загальне значення мема зі значень його компонентів.

3. Меми, що позначають іншомовні реалії і не мають загальноприйнятих українських еквівалентів. Такі меми важко перекласти, тому що їх правильне відтворення неможливо здійснити без ретельного, а іноді навіть етимологічного аналізу компонентів. Переклад цієї групи термінів досягається за допомогою:

а) опису значення англійського мема;

б) дослівного перекладу;

в) часткової або повної транслітерації;

г) транслітерації та буквального перекладу;

д) транскрипції;

є) транскрипції та перекладу.

Основні помилки у відтворенні таких мемів пов'язані з:

– прагненням перекладача знайти буквальный еквівалент мема (у цих випадках специфіка іншомовних реалій стирається);

– неправильне віднесення мема до однієї з вищевказаних груп та вибір неадекватного варіанту перекладу;

– літературний переклад, коли англійські меми або їх складові за формою схожі на український мем, але мають інше значення.

Як бачимо, існує багато підходів до перекладу мемів. На нашу думку, доцільно обрати узагальнюючий трансформаційний підхід, який допоможе дослідити саме механізм перекладу.

Перекладацькі трансформації зручно досліджувати за класифікацією українського дослідника С. Максимова [24], який виділяє лексичні трансформації (формальні та лексико-семантичні), граматичні та лексико-граматичні, зокрема [24, с. 92]:

I. Лексичні трансформації.

1.1 Формальні лексичні трансформації:

1.1.1 Запозичення, в тому числі й калькування.

1.1.2 Традиційні способи відтворення власних назв.

1.1.3 Транскрибування

1.1.4 Транслітерація

1.1.5 Поєднання традиційного відтворення, транскрибування та транслітерації.

1.2 Лексико-семантичні трансформації.

1.2.1 Диференціація значення

1.2.2 Генералізація

1.2.3 Конкретизація

1.2.4 Модуляція.

II. Граматичні трансформації.

2.1 Дослівне відтворення синтаксичної структури («нульова трансформація»).

2.2 Транспозиція (заміна порядку слів у реченні).

2.3 Перестановки.

2.3.1 Морфологічні заміни (заміна частин мови).

2.3.2 Синтаксичні заміни (заміни синтаксичних конструкцій).

2.3.3. Граматичні заміни (заміни граматичних категорій).

2.4. Додавання повнозначних лексем або граматикалізованих одиниць.

2.5 Опущення повнозначних лексем або граматикалізованих одиниць.

III. Лексико-граматичні трансформації.

3.1. Цілісне перетворення.

3.2. Антонімічний переклад.

3.3. Компенсація втрат при перекладі.

Саме класифікація С. Максимова буде взята за основу в нашому дослідженні. Але щоб дотримуватися принципів перекладу мультимодальних текстів, необхідно враховувати багато аспектів концептуального та мовного перекладу [84]. Наприклад, багато понять з однаковим змістом мають різний концептуальний обсяг, що слід враховувати при перекладі.

Існує три типи труднощів, які виникають при перекладі мемів:

– розбіжність семантичних структур слів у різних мовах;

– розбіжність конотативних компонентів їх значень;

– розбіжність фонових знань (нерівнозначність ситуацій) у носіїв різних мов [50, с. 29].

З цієї точки зору мему поділяються на перекладні та принципово неперекладні. У першому випадку для перекладу обираються більш-менш рівнозначні мовні засоби, а у другому – спеціальний національний мовний та / або культурний коментар, а також мовна інтерпретація, що дозволяє зрозуміти зміст тексту, але не дозволяє повністю відтворити прагматичний ефект та маніпулятивний вплив [70, с. 321]. Не може бути ідеального

перекладу мему, який абсолютно адекватний оригіналу в його прагматичному аспекті.

Отже, мультимодальність – це опис загальних законів і правил взаємодії в комунікативному акті вербальних і невербальних знаків. Під мультимодальними текстами розуміють тексти, що сполучують в собі вербальну та невербальну інформацію, і зрозуміти цю інформацію можна тільки комплексно, сприймаючи одночасно вербальні і невербальні мовні коди. Так, до мультимодальних текстів відносять плакати, карикатури, відеороліки, комікси тощо. Від мультимодальних текстів слід відрізнити тексти з ілюстраціями, бо в цьому випадку ілюстрація є необов'язковим доповненням тексту, а в мультимодальному тексті – зображення є невід'ємною текстовою частиною [32]. Інтернет-мемам належить провідна роль серед мультимодальних текстів, адже меми передають інформацію саме через цілісність вербального та невербального компонентів. Вербальний компонент може бути представлений голосом або надписом. Невербальний – зображенням.

Мем – багатоаспектне явище, яке потребує подальшого глибокого вивчення (особливо вербальний мем). Мем – поняття не нове, якщо вважати мемами минулого влучні вислови, фразеологізми й усталені вирази; поняття мема підпадає під семіологічне визначення знака; отже, вербальний мем може розглядатися як мовний знак. Мем має нечітке визначення, але дуже широке значення (ситуація та асоціативність). Меми є культурними символами або соціальними ідеями, які швидко поширюються від людини до людини з метою викликати сміх чи жартувати один над одним. Останні поділяються на вербальні та не вербальні, хоча і не існує їх загальноприйнятої класифікації. Були запропоновані власні підходи до класифікації мемів: за структурними принципами та за ефектом впливу.

При перекладі мемів у політичному дискурсі слід враховувати, що вони в ньому пов'язані із системою відповідних понять предметної сфери цього

дискурсу на поняттєвому, лексико-семантичному, словотвірному й граматичному рівнях. Аналіз наукової літератури дозволяє зробити висновок, що в більшості випадків меми відтворюються українською мовою за допомогою опису, описових перекладів, транскодування, транслітерації тощо. В той же час, аналіз труднощів перекладу мемів українською мовою дозволив визначити, що їм властиві певні особливості, які необхідно враховувати при перекладі.

РОЗДІЛ 2

ЛІНГВІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

2.1 Семантична класифікація інтернет-мемів у політичному дискурсі

Для аналізу було відібрано 100 одиниць інтернет-мемів. На першому етапі аналізу було здійснено лексико-семантичну класифікацію інтернет-мемів, виділено лексико-семантичні групи та підгрупи, зокрема:

1. Внутрішня політика.
2. Свобода та демократія.
 - 2.1. Свобода і демократія на Близькому Сході.
 - 2.2. Свобода і демократія у США.
 - 2.3. Свобода і демократія в Україні.
3. Екологічна політика.
4. Економіка.
5. Зовнішня політика.
 - 5.1 Зовнішня політика США щодо Афганістану
 - 5.2. Зовнішня політика США щодо Іраку.
 - 5.3. Зовнішня політика США щодо Китаю
 - 5.4. Зовнішня політика США щодо Росії
 - 5.5. Зовнішня політика США щодо Сирії
 - 5.6. Зовнішня політика США щодо України
6. Історичні меми
 - 6.1 Історичні меми, присвячені країнам колишнього соцтабору.
 - 6.2 Історичні меми, присвячені міжнародним ситуаціям
 - 6.3 Історичні меми, присвячені Першій світовій війні
 - 6.4 Історичні меми, присвячені Росії після 1991 року
 - 6.5 Історичні меми, присвячені СРСР після 1991 року

6.6 Історичні мему, присвячені США

6.6.1 мему, що зображують події чи факти в історичній ретроспективі або у порівняльному аспекті

6.6.2 Старі рисунки, актуалізовані у мемах у 21 столітті

7. Коронавірус

8. Міжкласови відносини

9. Міжнародна ситуація

10. Міжпартійні взаємини

11. Особи політиків

12. Передвиборчі перегони

13. Ставлення громадян до політиків

14. Тероризм

14.1 Теракт 11 вересня

14.2 Інші зображення із семантикою теракта ,

Тож розглянемо їх докладніше.

1. Внутрішня політика (4%). ЛСГ була представлена виключно інтернет-мемами, що стосувалися внутрішньої політики США.

Наприклад, траплялися зображення щодо політики медичного страхування, коли громадяни, що відмовляються від нього, сатирично порівнюються із злочинцями:

– *I murdered twelve people. What a you in for?*

- *I didn't buy health insurance!*

New crimes [91].

Також траплялися зображення, де сатирично зображувалися результати внутрішньої політики окремих президентів США, наприклад, Б. Обами:

– *Thank you, thank you. And now, for my second hundred days...*

– *I hate magic tricks [87].*

2. Свобода та демократія (4%). Лексико-семантична група містить такі субгрупи:

2.1. Свобода і демократія на Близькому Сході (1%), зокрема:

The new girl in the Middle East...

– *Liberty? Where's your veil?*

– *And cover up your arms, woman... or else! [89]*

2.2. Свобода і демократія у США (2%), наприклад:

– *Do you want to say it or should I?*

– *Ok... The terrorists have won. [89]*

2.3. Свобода і демократія в Україні (1%), зокрема:

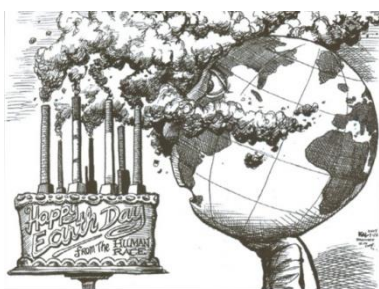
A park bench in Kiev

Yanukovich's bag: government

Newspaper: media monopolies

Free press: Excuse me, I need more room! [91]

3. Екологічна політика (2%). ЛСГ була представлена інтернет-мемами, що стосувалися світових екологічних проблем, зокрема:

Happy Earth Day from the human race. [91]

Earth population [90]

4. Економіка (4%). ЛСГ була представлена виключно інтернет-мемами, що стосувалися економіки США.

При цьому висміюються економічні заходи окремих політиків, наприклад, Пола Райана:

– Paul Ryan’s budget plan is brilliant... But we’re going to campaign on my plan... Which is essentially the same as Ryan’s... Although I’m not cutting medicare... I’ll balance the budget by defunding sesame street! [91]

Зображуються наслідки економічної діяльності тих чи тих президентів, наприклад, Б. Обами:

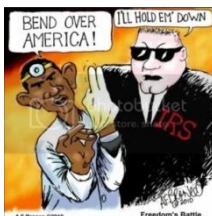

HOPE

Obama’s sign: Please donate! Checks, credit cards or cash accepted

HELP! [88]

Сатирично описується податковий тиск на економіку країни, наприклад:

Obama: Bend over, America!

IRS: I’ll hold em’ down [87]

5. Зовнішня політика (13%). ЛСГ була представлена інтернет-мемами, що стосувалися політики США відносно різних країн. Тож ЛСГ представлена такими субгрупами:

5.1 Зовнішня політика США щодо Афганістану (1%), зокрема:

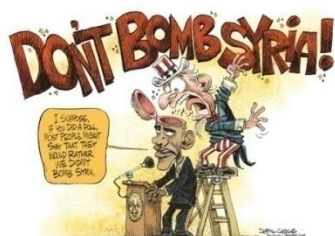

Hillary Clinton: Putin! I thought you Russians had changed!

Putin: Sorry Hillary, old habits die hard.

Ammo box: To: Syria – From Russia with love [88]

5.5. Зовнішня політика США щодо Сирії (1%), зокрема:

Obama: I suppose, if you did a poll, most people might say that they would rather we didn't bomb Syria.

Uncle Sam: DON'T BOMB SYRIA! [86]

5.6. Зовнішня політика США щодо України (2%), зокрема:

Milking cow with «Ukraine» written on it [91]

АНА! We caught you [91]

6. Історичні мему (16%). Ця лексико-семантична група містить такі субгрупи:

6.1 Історичні мему, присвячені країнам колишнього соцтабору (1%), зокрема:

– A wall collapsed on him.

Casket: East German Communism [88]

На прикладі вище мем присвячений такій події, як падіння Берлінської стіни і країн Східнонімецького комунізму.

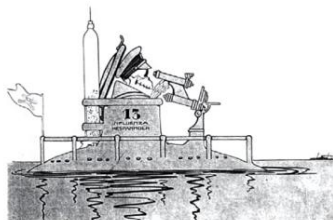
6.2 Історичні мему, присвячені міжнародним ситуаціям (1%), зокрема:

Welcome to the neighborhood... [87]

6.3 Історичні мему, присвячені Першій світовій війні (2%), зокрема:

Words on submarine: Spanish influenza [91]

Paper: War's ravages

Reaper boy of 1919: Some job! [90]

6.4 Історичні мему, присвячені Росії після 1991 року (2%), зокрема:

Reformers: You must be nimble and elastic if you want to perform on the world stage! Now, do the splits!

Mother Russia: (Sigh.) I miss my Soviet dance instructor. He'd just let me pretend I was a prima ballerina! [91]

Russia: Yeltsin, I can't swim!

Yeltsin: Swim? Heck, the fall will probably kill us! [91]

Перший мем зображує невміння посттоталітарної Росії поводитися на світовій арені, нездатність проводити реформи. На другому малюнку символічно зображено, як Єльцин тягне Росію за собою у прірву із водою.

6.5 Історичні мему, присвячені СРСР після 1991 року (3%). При цьому зображались такі факти:

– бажання СРСР придушити польську демократію:

“Aw, come on... I just want to hold him!” [91]

Тут молода польська демократія зображена у вигляді дитини, а СРСР – символічно у вигляді російського медведя у фуражці із радянськими символами, що тягне до цієї литини лапи.

– діяльність КДБ під час Перебудови:

Not too much swing, boys... We don't want him to start tapping his feet!

Drub: Glasnost band

Hat: KGB [88]

З цього мему можна зрозуміти, що гласність була багато у чому умовним та обмеженим явищем під час перебудови, бо КДБ продовжувало слідкувати за громадянами.

– «сухий закон» часів Горбачова:

A little paint, a patio, maybe a couple of skylights... This can be a dream house!

– Pssst! Has comrade Mike been hitting the vodka? [88]

6.6 Історичні мему, присвячені США (7%). Серед них можна виділити такі підгрупи.

6.6.1 Мему, що зображують події чи факти в історичній ретроспективі або у порівняльному аспекті (2%), зокрема:

– As president, I wouldn't hesitate to bomb Iran!

– I'd bomb Iran on my first day in office!

– I'd bomb Iran on election day!

– I guess I'd better find something to wear, too. [90]

No tax on capital

Protect the captains of industry

Wealth care not healthcare [91]

На першому зображенні Президенти 20 – 21 століть вдягнуті у костюми різних історичних епох і висловлюють заяви щодо війни у Іраку.

На другому фото політиків Ромні та Райана порівнюють із політиками початку 20 століття.

6.6.2 Старі рисунки, актуалізовані у мемах у 21 столітті (5%), наприклад:

Dumbfounded donkey with «Democracy» hat, asking a dumbfounded elephant with «G.O.P.» hat: Do you get it?

Text on the papers both are holding: Campaign Contributions Cause Colossal Crimes

– Borah [91]

Join, or die. [91]

The problem with taxing the rich:

The «So-called» rich

The «job creators»

The «small bus. owners»

The «investing class»

The «middle class yachtsmen» [87]

На першому з наведених вище прикладів зображені Осел (символ демократичної партії) та слон (символ республіканської партії).

Приголомшений осел у капелюсі «Демократична партія» запитує онімілого слона у капелюсі «G.O.P.»: *Ви розумієте?*

7. Коронавірус (4%), зокрема:

– картинки, на яких представлено коноравірус як інструмент політичної боротьби, наприклад:

– картинки, на яких представлено дії політиків під час коронавіруса, наприклад:

First responders

Inslee: Close Schools! Stop evictions!

Durkan: Protect healthcaer workers!

Constantine: House the sick!

Slow responder

Trump: I knew it was a pandemic, even when I called it fake news. That's called a genius! [87]

– картинки, на яких представлено паніку під час коронавіруса, наприклад:

Attention, puget sound shoppers: stop doing this...

Words on toilet paper: toilet paper [89]

8. Міжкласови відносини (6%). На таких зображеннях переважно зображується різниця між багатими та бідними. Наприклад, демонструється прірва між бідними та багатими:

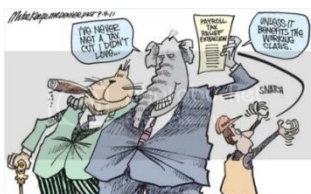
We're not concerned with this deficit... [89]

Негативне ставлення до багатих:

Don't tread on the rich [91]

Байдужість політиків до потреб незаможних:

I've never met a tax cut I didn't love... unless it benefits the working class.

Paper: payroll the relief extension. [89]

Розрив у доходах політиків та виборців.

The common touch...

– I got laid off, had to take two part-time jobs and my income's half what it was.

– Tell me about it... Last year my speaking fees dropped to \$374,000 [86]

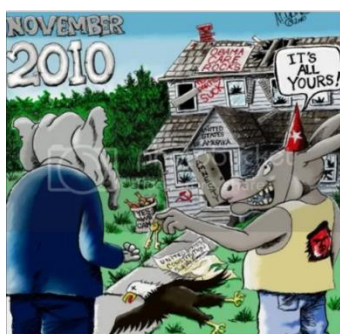
9. Міжнародна ситуація (1%), зокрема:

Cold is over! We won!

Why do they hate us? [86]

10. Міжпартійні взаємини (4%) переважно представлені взаєминами між демократами і республіканцями у США. Найчастіше вони символічно зображуються як осел та слон, наприклад:

November 2010

Donkey: *It's all yours!* [87]

На наступному фото республіканці та демократи допомагають керувати Обамі:

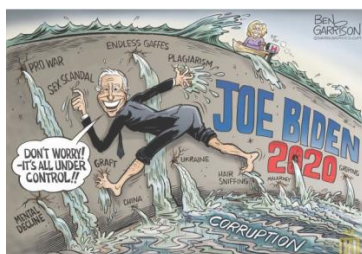

11. Особи політиків (8%). Найчастіше це зображення найбільш характерних характеристик політиків, наприклад:

– *I don't care if he did get Obama, it's undignified!*

– *Yes! Why can't he just quietly don a flight suit and land on an aircraft carrier under a gigantic mission accomplished sign?* [87]

Biden: «*Don't worry! –It's all under control!*»

Words on the leaking dam: Joe Biden 2020, groping, malarkey, pro war, sex scandal, endless gaffers, plagiarism, graft, Ukraine, China, hair sniffing, mental decline

Word on the water: corruption [87]

Зазвичай політиків зображено у їхньому актуальному віці, але на наступному фото Клінтона зображено дитиною:

Little Bill Clinton, 1955...

Mama, in answer to your question, "did you come in here and eat the cherry pie?", I can say I did not eat the cherry pie "in here"... If, by in here, you mean the confines of this kitchen! ...Now, wouldn't you rather talk

about my eight-point plan to clean my room? [87]

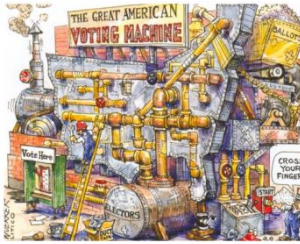
12. Передвиборчі перегони (6%) , наприклад:

Biden: Man, this water sure is hot!

Trump: What water?

Pot with boiling water: Ukraine scandals [87]

The Great American Voting Machine

– Cross your fingers... [88]

Sign: November 5, 2012: The tight race for president has come down to swaying the last undecided voter in Barn Muffin, Iowa...

– Well, I've finally seen his birth certificate. Now Mitt, tell me, are you wearing that magic Mormon underwear? [91]

13. Ставлення громадян до політиків (3%). Ставлення громадян до політиків зазвичай показано як негативне, зокрема:

– Why didn't you just change the channel?

– This was much more satisfying. [86]

TV: Before Barack Obama became president, the economy was great, and the budget was balanced...

Now, Obama wants to double taxes on the middle class and force our children into gay marriage... And he did not get Osama Bin Laden who is alive and living in Palm Springs. This ad was paid for by the anonymous billionaires who think you will believe anything political

action committee.

Man: Honey, Bin Laden's in Palm Springs! [88]

14. Тероризм (25%). Ця велика лексико-семантична група ділиться та такі підгрупи:

14.1 Теракт 11 вересня (21%). Субгрупу представлено різними семантичними засобами.

Найчастіше Америка на таких зображеннях представлена у вигляді розгубленого та сумного дядечка Сема:

September 11, 2001 [91]

Відблиски вогню в очах Дядечка Сема:

Використовуються також інші засоби, наприклад, на зображеннях нижче число 11 символічно нагадує башні-близнюки:

11

WMDS

Global ar

Terror [91]

Також символічно зображується календар:

September

Зображено розгублених та наляканих громадян США:

*Rumbling, rattling...**Pounding, blowing...**Moment of silence. [91]*

Статуя Свободи символізує не лише Свободу, але й США, що у 2011 році за 10 років, що пройшли із часу теракту, оправилася та зміцнила:

Ten years...

14.2 Інші зображення із семантикою теракта (4%), наприклад:

Bush, near Obama: Rest in peace, Osama! We're gonna miss you! [87]

На прикладі вище Обама та Буш об'єдналися перед обличчям спільного «горя» – смерті Усами Бен Ладена.

На наступному прикладі Аль-Каїда зображена монстром:

The mind of Al-Qaida, the heart of Al-Qaida, the soul of Al-Qaida [88]

Обігрується припущення, що Усама Бен Ладен насправді живий, наприклад:

The Celebrity Apprentice

Word on the ship: Trump

Trump talking to divers: your task is to find and authenticate Obama's body [91]

Було здійснено квантитативний аналіз з метою визначення частотності функціонування різних лексико-семантичних груп інтернет-мемів англomовного політичного дискурсу. Результати аналізу наведено на Діаграмі на Рис. 2.1

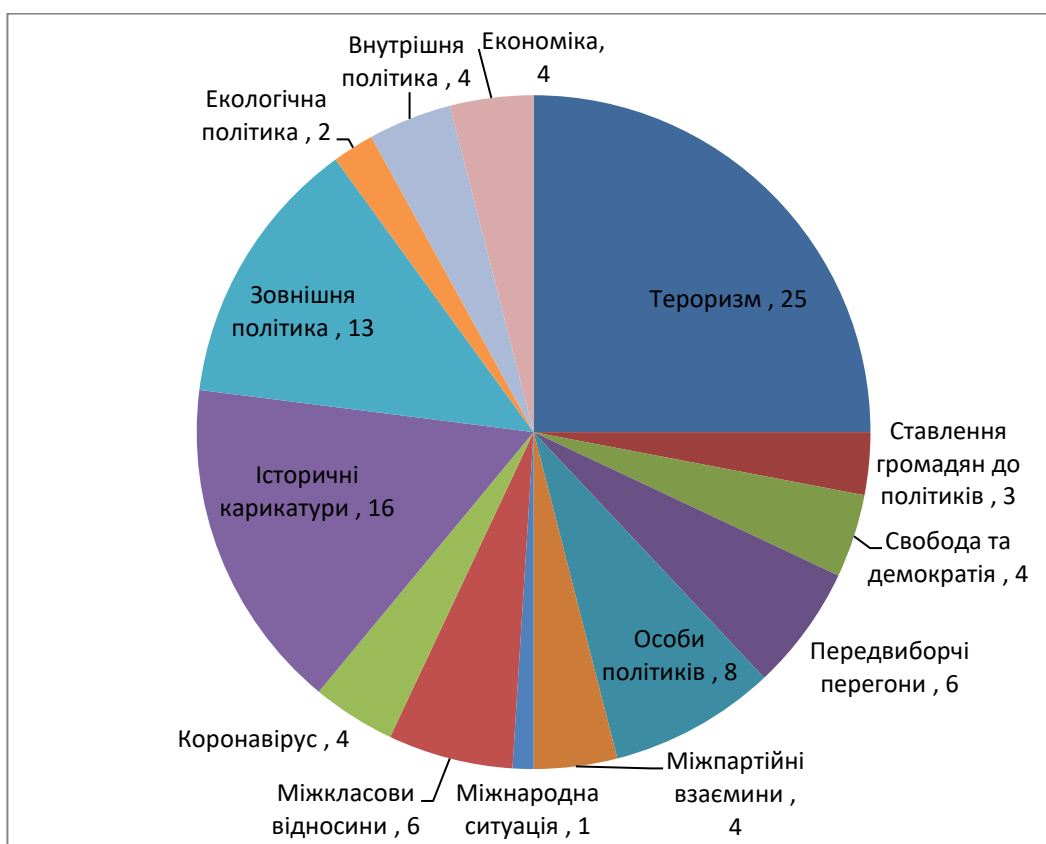

Рис. 2.1 Частотність функціонування різних лексико-семантичних груп інтернет-мемів англomовного політичного дискурсу

З Рис. 2.1 ми можемо зробити такі висновки. Серед лексико-семантичних груп інтернет-мемів англomовного політичного дискурсу найчастотнішою є група «Тероризм». Кількість таких прикладів складає

чверть (25%) від усіх аналізованих текстів. ЛСГ містить дві субгрупи, серед яких абсолютно переважає субгрупа «Теракт 11 вересня» (21%).

Середню частотність продемонстрували такі лексико-семантичні групи, як «Історичні меми» (16%) та «Зовнішня політика» (13%). Багато історичних мемів присвячено СРСР та країнам соцтабору, а також Росії початку 1990-х років, проте переважає субгрупа «Історичні меми, присвячені США» (7%), серед яких найчастотнішими є старі рисунки, актуалізовані у мемах у 21 столітті, рідше трапляються меми, що зображують події чи факти в історичній ретроспективі або у порівняльному аспекті (2%) [76, с. 96-99]. Щодо ЛСГ «Зовнішня політика», то усі субгрупи (6 субгруп) розкривають різні напрямки зовнішньої політики США: переважно із Китаєм (4%), із середньою частотністю – із Іраком, рідко – з Україною та Росією і у поодиноких випадках – із Афганістаном та Сирією.

Також із середньою частотністю трапляються такі лексико-семантичні групи, як «Особи політиків» (8%), «Передвиборчі перегони» та «Міжкласові відносини» (по 6%).

Рідко потрапляються такі лексико-семантичні групи, як «Свобода і демократія», «Міжпартійні взаємини», «Внутрішня політика», «Економіка» (по 4%), «Ставлення громадян до політиків» (3%) та «Екологічна політика» (2%). При цьому ЛСГ «Свобода і демократія» містить три субгрупи, серед яких переважає субгрупа «Свобода і демократія» у США (2%), рідше зустрічаються субгрупи «Свобода і демократія на Близькому Сході» та «Свобода і демократія в Україні» (по 1%). У поодиноких випадках трапляється така лексико-семантична група, як «Міжнародна ситуація» (1%).

2.2 Структурна класифікація інтернет-мемів у політичному дискурсі

Аналіз англійськомовних інтернет-мемів у політичному дискурсі дозволив виділити такі групи текстів за структурою.

1. Інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс».
 - 1.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс» із пояснювальним підписом.
 - 1.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс» без пояснювального підпису.
2. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис».
 - 2.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» із пояснювальним підписом.
 - 2.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» без пояснювального підпису.
3. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис».
 - 3.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» із пояснювальним підписом.
 - 3.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» без пояснювального підпису.
4. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог».
 - 4.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» із пояснювальним підписом.
 - 4.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» без пояснювального підпису.
5. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис».
 - 5.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» із пояснювальним підписом.
 - 5.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» без пояснювального підпису.
6. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог».
 - 6.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог» із пояснювальним підписом.

Springs. This ad was paid for by the anonymous billionaires who think you will believe anything political action committee.

Man: Honey, Bin Laden's in Palm Springs! [88]

У наведеному прикладі є підписи до кожного з малюнків, але загального, що пояснював та об'єднував би увесь сюжет – немає.

2. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» (23%).

Надписи у інтернет-мемах політичного дискурсу слугують для пояснення, уточнення. Вони можуть бути розміщені на будь-яких елементах зображення – посуду, табличках, предметах одягу та ін. Інтернет-меми із надписами можуть мати додатковий пояснювальний підпис чи не мати такого. Наведемо приклади.

2.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» із пояснювальним підписом (4%), наприклад:

The world according to Ronald Reagan [90]

*The consumer society...
USA [91]*

На першому з наведеному вище прикладів надписи представляють собою надписи на мапі. До усієї картинки є пояснювальний підпис *The world according to Ronald Reagan*.

На другому прикладі надпис представляють собою надпис на одязі, зокрема, це надпис *USA*. До усієї картинки є пояснювальний підпис *The consumer society...*

2.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» без пояснювального підпису (19%).

Такі інтернет-меми представлені зображеннями із різноманітними надписами, зокрема:

– надписи на табличках, наприклад:

2012

2013

Biden 2020

– надписи на плакатах, наприклад:

HOPE

Obama's sign: Please donate! Checks, credit cards or cash accepted

HELP! [88]

– надписи на посуду, наприклад:

Iraq

– надписи на календарях, наприклад:

September

– надписи на одягу, наприклад:

I ♥ NY

(символ серця розколотий, на ньому надпис 9/11)

– надписи на інших об'єктах, у тому числі й символічних, наприклад:

Earth population [90]

The mind of Al-Qaida, the heart of Al-Qaida, the soul of Al-Qaida [88]

3. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» (3%). Під полілогом у цьому випадку розуміємо висловлювання трьох та більше персонажів інтернет-мемів.

3.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» із пояснювальним підписом (1%), зокрема:

First responders

Inslee: Close Schools! Stop evictions!

Durkan: Protect healthcare workers!

Constantine: House the sick!

Slow responder

Trump: I knew it was a pandemic, even when I called it fake news. That's called a genius! [87]

Тут у якості пояснювальних підписів виступають слова *First responders* та *Slow responder*. Окрім того, використовується надпис на одязі персонажів інтернет-мемів.

3.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» без пояснювального підпису (2%), наприклад:

– As president, I wouldn't hesitate to bomb Iran!

– I'd bomb Iran on my first day in office!

– I'd bomb Iran on election day!

– I guess I'd better find something to wear, too. [91]

4. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» (10%). Під монологом розуміємо висловлювання одного персонажа інтернет-мемів.

4.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» із пояснювальним підписом (3%), зокрема:

November 2010

Donkey: It's all yours! [91]

There's optimism and then there's delusion...

– I'm sure it's just his exuberant way of expressing a bipartisan spirit. [91]

10-year anniversary of 9/11 Day of Remembrance

How can anyone forget?! [91]

4.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» без пояснювального підпису (7%), наприклад:

The last guy sat on my lap [91]

“Aw, come on... I just want to hold him!” [91]

5. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» (19%).

5.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» із пояснювальним підписом (1%), зокрема:

A park bench in Kiev

Yanukovich's bag: government

Newspaper: media monopolies

Free press: Excuse me, I need more room! [91]

5.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» без пояснювального підпису (18%), наприклад:

The hobgoblin of democracy...

– This batch looks done... Let's bottle it up and get it over to the super pac!

Bottles: B.S., lies, scare tactics, smears, pens, fibs, cheap shots, big lies, eye of newt

Pot: attack ads [89]

T-Shirt: Afghan war

Obama: Yes, he's adopted... But he's all mine now. [87]

Attention, puget sound shoppers: stop doing this...

Words on toilet paper: toilet paper [89]

6. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог» (13%).

6.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог» із пояснювальним підписом (1%), зокрема:

Little Bill Clinton, 1955...

Mama, in answer to your question, "did you come in here and eat the cherry pie?", I can say I did not eat the cherry pie "in here" ... If, by in here, you mean the confines of this kitchen! ...Now, wouldn't you rather talk about my eight-point plan to clean my room? [87]

6.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог» без пояснювального підпису (12%), зокрема:

– *Thank you, thank you. And now, for my second hundred days...*

– *I hate magic tricks. [87]*

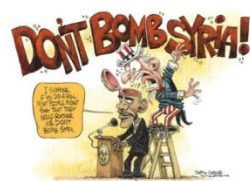
– *Do you want to say it or should I?*

– *Ok... The terrorists have won. [89]*

Uncle sam: Can you tell about my future?

Fortune teller: Hmmm... I would, but I can't read Chinese! [91]

Obama: I suppose, if you did a poll, most people might say that they would rather we didn't bomb Syria.

Uncle Sam: DON'T BOMB SYRIA! [86]

7. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» (13%).

7.1 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» із пояснювальним підписом (1%), зокрема:

The new girl in the Middle East...

– *Liberty? Where's your veil?*

– *And cover up your arms, woman... or else! [87]*

7.2 Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» без пояснювального підпису (12%), наприклад:

The common touch...

– *I got laid off, had to take two part-time jobs and my income's half what it was.*

– *Tell me about it... Last year my speaking fees dropped to \$374,000 [86]*

Sergeant of arms: Mr. Speaker! The European-style socialist president of the united states!

– *Who got to him, Newt or Mitt? [91]*

Andrew Jackson portrait quoting Andrew Jackson: «It is to be regretted that the rich and powerful too often bend the acts of government to their own selfish purposes. »

Trump, golding tax cuts paper: Shut up, Andrew! [91]

8. Інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + знаки-символи» (14%), наприклад:

11

10

10

Було здійснено квантитативний аналіз з метою визначення частотності функціонування інтернет-мемів англomовного політичного дискурсу з різною структурою. Результати аналізу наведено на Діаграмі на Рис. 2.2.

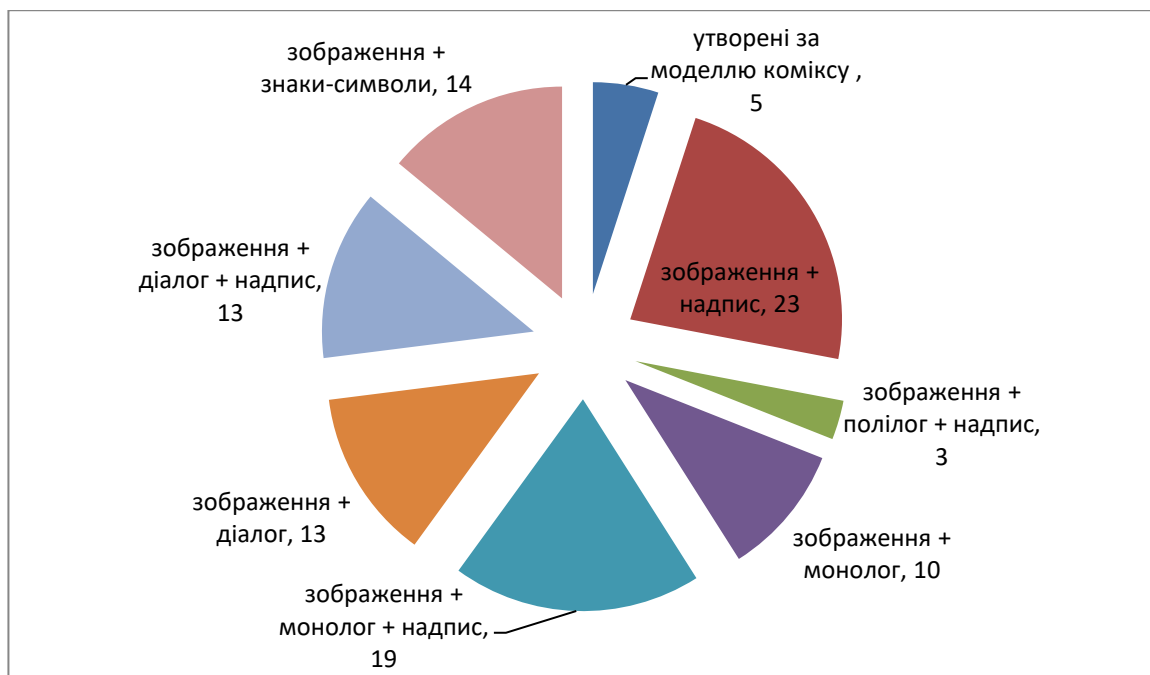

Рис. 2.2 Частотність функціонування інтернет-мемів англomовного політичного дискурсу з різною структурою, %

З Рис. 2.2 ми можемо зробити висновок, що в аналізованому матеріалі переважають інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» (23%). Серед них абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (19%). Також зі значною частотністю зустрічаються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» (19%), серед яких також абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (18%).

Із середньою частотністю трапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + знаки-символи» (14%), інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог», інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» (по 13% у кожному випадку, в обох випадках абсолютно переважають тексти без пояснювального підпису), а також інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» (10%, переважають тексти без пояснювального підпису).

Рідко потрапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс» (5%, переважають тексти без пояснювального підпису) та інтернет-меми,

утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» (3%, переважають тексти без пояснювального підпису).

Отже, можна зробити загальний висновок, що незалежно від структури інтернет-мему у англійськомовному політичному дискурсі переважають тексти без пояснювального підпису, смисл у них передано у формі надписів, діалогів, монологів, полілогів.

2.3 Прагматичні функції інтернет-мемів у політичному дискурсі. Використання інтернет-мемів з метою маніпуляції свідомістю

У цьому параграфі проаналізуємо стилістичні та прагматичні функції інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі.

Аналіз наукової літератури дозволив узагальнено виділити такі стилістичні функції інтернет-мемів, як емотивно-оцінну, експресивну та дискредитивну (дискредитивно-маніпуляційну). Вважаємо, що до цієї класифікації доцільно також додати номінативну функцію. Тож можемо виділити такі стилістичні функції інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу:

1. Номінативна, у тому числі й номінативно-апелятивна.
2. Емотивно-оцінна.
3. Експресивна.
4. Дискредитивна, у тому числі дискредитивно-маніпуляційна.

Слід відмітити, що жодний інтернет-мем не виконує тільки одну функцію (принаймні, номінативна властива кожному інтернет-мему, бо він номінує певне явище), проте в кожному окремому випадку та чи та функція виявляються домінуючими. Тож і класифікувати англійськомовні інтернет-меми у політичному дискурсі будемо саме за цими функціями.

Окрім стилістичних, розрізняємо також прагматичні функції дисфемізмів.

Ці функції важливі й для аналізу англійськомовних інтернет-мемів у політичному дискурсі.

1. Симптоматична функція.

Інтернет-мем є засобом, що служить для номінації або опису речей і подій, вираження певних почуттів: симпатії, обурення і т. п.

2. Сигнальна функція.

Інтернет-мем слугує для того, щоб викликати у одержувача знаків певну реакцію, поведінку, що виражається в приємних і неприємних для нього почуттях і, нарешті, в певній поведінці.

3. Функція залучення уваги адресата.

Інтернет-меми вживаються на тлі нейтрального контексту і самі привертають до себе увагу образністю, узагальненістю значення

4. Функція акцентуації (виділення) комунікативно значущих елементів.

Ця функція тісно пов'язана з функцією залучення уваги, оскільки виділяються найбільш значущі, суттєві характеристики, які в образній формі надає адресат.

5. Функція компресії інформації.

Інтернет-мем є зразком мовної економії і часто сприяють компресії інформації, що передається, яка може бути виражена алегорично. Це можливо завдяки образному характеру інтернет-мему.

6. Етно-ідентифікуюча функція.

Функція пов'язана з когнітивною складовою кожного народу. Відображенням картини світу того чи того народу безумовно є лінгвокультурні інтернет-меми, оскільки вони включають в себе етнічні властивості тієї чи тієї конкретної території.

Розглянемо спершу стилістичні функції.

1. Номінативна функція переважає у 23 % аналізованих прикладів.

Вона має місце, коли номінується певне соціально-політичне явище, яке

знайшло відображення у інтернет-мемі після того, як набуло певних асоціацій, наприклад:

The mind of Al-Qaida, the heart of Al-Qaida, the soul of Al-Qaida [88]

На прикладі вище номінуються певні компоненти Аль-Каїди.

Номінативна функція також реалізується при номінації певних речей інтернет-мемами, що знецінюють їхню сутність, наприклад:

Milking cow with «Ukraine» written on it [91]

Так, на зображенні вище дійна корова, яку доїть Байден, номінуються «Україна».

Номінуються також явища, зокрема:

The world according to Ronald Reagan [90]

2. Емотивно-оцінна функція (24 %). Емотивність актуалізується переважно емотивами, можна навести такі приклади:

I ♥ NY

(символ серця розколотий, на ньому надпис 9/11)

September

GROUND ZERO

9-11

Як можна побачити з наведених вище прикладів, у якості емотивів використовуються не тільки вербальні, але й невербальні засоби, зокрема, зображення мімічних засобів (виразу обличчя), кінеснічних, проксемічних засобів (жести, пози) та ін.

Оцінкова складова переважає, наприклад, у наступному прикладі:

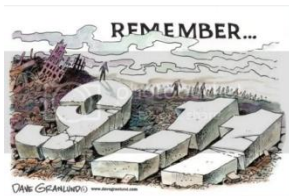

The consumer society...

USA [91]

Тут негативна оцінка суспільства споживання висловлюється через навмисне потворне його зображення.

Емотивна функція також реалізується, коли у інтернет-мемах використовується звертання до читача, наприклад:

REMEMBER...

3. Експресивна функція є найчастотнішою (34 %) та найрізноманітнішою за мовними засобами, що її реалізують.

Це, наприклад, такі засоби, як:

3.1 Лексичні та фразеологічні.

Наприклад, вживання штампів та кліше, усталених фраз та ін.

I ♥ NY

(символ серця розколотий, на ньому надпис 9/11)

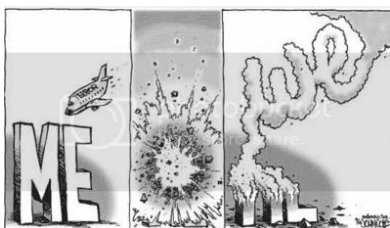
Лексичні засоби можуть поєднуватися із фонетичними. Так, у наступному прикладі використано звуконаслідування.

Click!

3.2 Стилiстичнi засоби.

Зокрема:

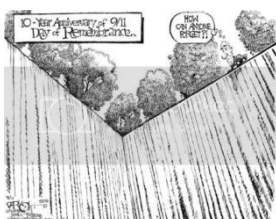

Me

We

Стилiстичнi засоби пiдсилюються графiчною складовою iнтернет-мему. Наприклад, як можемо побачити з прикладу вище, вжито графiчний каламбур, коли поняття *me* 'я' пiсля вибуху перетворюється на *we* 'ми'.

3.3. Синтаксичнi засоби. Наприклад, риторичнi питання.

10-year anniversary of 9/11 Day of Remembrance

How can anyone forget?! [91]

4. Дискредитивна функція (19 %).

Дискредитивна функція, реалiзується, зокрема, за допомогою зображення полiтичного діяча або певного полiтичного явище у негативному ракурсі, приписування йому негативних характеристик тощо.

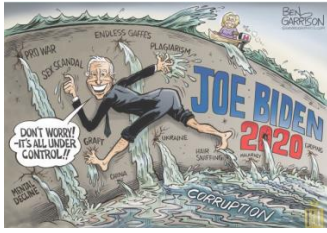
Наприклад:

Xi Jinping's jacket: China

Dog with Kim Jong-un head: Yap yap yap yap yap yap arf uip yap yap yap [86]

Завдяки можливостям iнтернет-мемiв можливо подвiйне зображення: наприклад, на малюнку нижче Байден зображений не потворно, iз посмiшкою (начебто позитивне зображення), але завдяки надписам можна зрозумiти, що функція цього мема є саме дискредитивною.

Biden: «Don't worry! – It's all under control!»

Words on the leaking dam: Joe Biden 2020, groping, malarkey, pro war, sex scandal, endless gaffers, plagiarism, graft, Ukraine, China, hair sniffing, mental decline

Word on the water: corruption [87]

Але частіше політичні діячі дискредитуються, у першу чергу, через потворне зображення, наприклад:

Obama: I got this one in Chicago

Badge: Acorn Community Organizer [91]

Як бачимо з наведених прикладів, більшість інтернет-мемів актуалізують емотивний та експресивний синтаксис, але, повторимо, що в цій роботі визначаємо основну функцію за домінуванням, а присутність в тому чи тому ступені принаймні двох з заявлених чотирьох функцій одночасно не підлягає сумніву.

Було здійснено квантитативний аналіз для визначення частотності домінування різних функцій інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі.

Результати квантитативного аналізу наведено на Рис. 2.3.

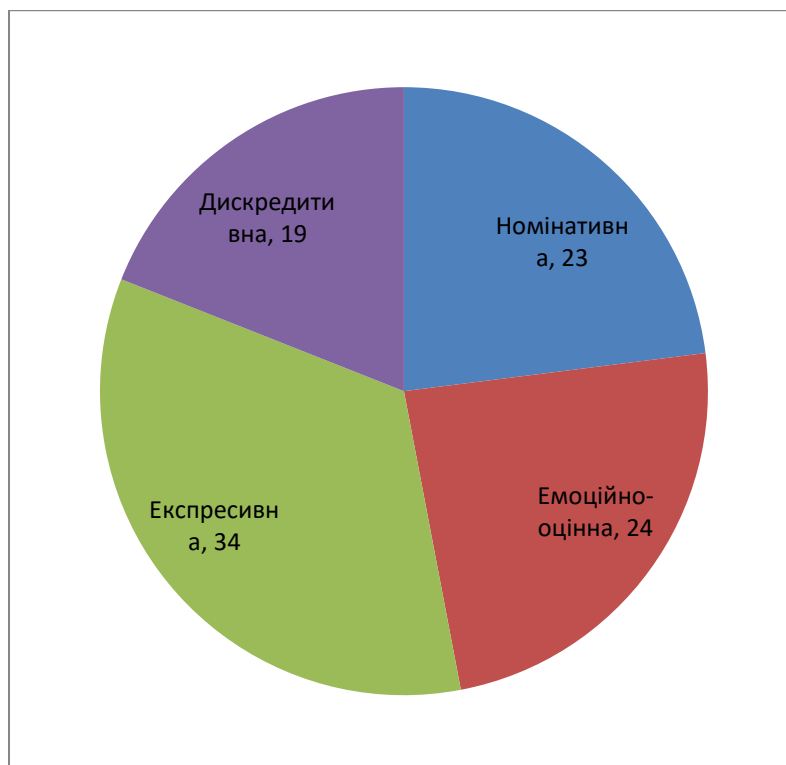

Рис. 2.3 Частотність домінування різних стилістичних функцій інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі, %

З Рис. 2.3 можемо зробити висновок, що найчастіше у інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі домінує експресивна функція. Кількість таких прикладів склала близько третини (34%) від усіх аналізованих текстів. Окрім того, що ця функція є найчастотнішою, вона ще є і різноманітнішою за засобами реалізації. Вона реалізується, зокрема, лексичними засобами; синтаксичними засобами; стилістичними засобами; фонетичними засобами.

Із середньою частотністю домінують емоційно-оцінна (24%) та номінативна (23%) функції. Емоційно-оцінна функція реалізується емотивами, у тому числі невербальними.

Найрідше домінує дискредитивна функція (19%). Вона актуалізується за допомогою вживання інтернет-мемів, коли політик або політичне явище дискредитується через негативну оцінку або зображення його діяльності тощо. Також ця функція реалізується за допомогою вживання позитивного

зображення з негативним надписом або навпаки (контраст), тобто на перший план виступає (дискредитаційно-маніпулятивна функція).

Розглянемо тепер прагматичні функції інтернет-мемів у англійськомовному політичному дискурсі.

1. Симптоматична функція полягає у тому, що інтернет-мем є засобом, що служить для номінації або опису речей і подій, вираження певних почуттів: антипатії, обурення і т. п.

Наприклад:

Happy Earth Day from the human race [91]

У наведеному вище прикладі інтернет-мем допомагає висловити обурення екологічною ситуацією.

Наведемо ще приклад:

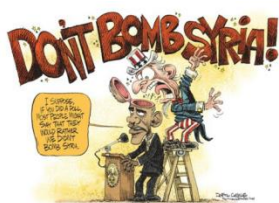
11

Тут інтернет-мем допомагає висловити біль.

2. Сигнальна функція полягає у тому, що інтернет-мем слугує для того, щоб викликати у одержувача знаків певну реакцію, поведінку, що виражається в приємних і неприємних для нього почуттях і, нарешті, в певній поведінці.

Сигнальна функція інтернет-мемів може бути спрямована на персонажа цього тексту та на третіх осіб (читачів).

Наприклад:

Obama: I suppose, if you did a poll, most people might say that they would rather we didn't bomb Syria.

Uncle Sam: DON'T BOMB SYRIA! [86]

У прикладі вище сигнальна функція інтернет-мему спрямована на політика, зображеного на ньому (Обаму). Інтернет-мем має дати йому зрозуміти посил, вкладений художником в уста дядечка Сема.

Наведемо ще приклад:

Reformers: You must be nimble and elastic if you want to perform on the world stage! Now, do the splits!

Mother Russia: (Sigh.) I miss my Soviet dance instructor. He'd just let me pretend I was a prima ballerina! [91]

У цьому прикладі сигнальна функція спрямована на третіх осіб (читачів). Інтернет-мем має викликати у них почуття антипатії до Росії.

3. Функція залучення уваги адресата. Інтернет-меми вживаються на тлі нейтрального контексту і самі привертають до себе увагу образністю, узагальненістю значення. Найчастіше ця прагматична функція реалізується із стилістичною номінативно-прагматичною функцією.

Наприклад:

Hillary Clinton: Putin! I thought you Russians had changed!

Putin: Sorry Hillary, old habits die hard.

Ammo box: To: Syria – From Russia with love [88]

4. Функція акцентуації (виділення) комунікативно значущих елементів. Ця функція тісно пов'язана з функцією залучення уваги та сигнальною функцією, так як виділяються найбільш значущі, суттєві характеристики, які в образній формі надає адресат.

Наприклад:

Attention, puget sound shoppers: stop doing this...

Words on toilet paper: toilet paper [89]

5. Функція компресії інформації: інтернет-меми є зразком мовної економії і часто сприяють компресії інформації, що передається, яка може бути виражена алегорично. Це можливо завдяки образному характеру інтернет-мему.

Наприклад:

Dumbfounded donkey with «Democracy» hat, asking a dumbfounded elephant with «G.O.P.» hat: Do you get it?

Text on the papers both are holding: Campaign Contributions Cause Colossal Crimes Borah [91]

На прикладі вище зображені Осел (символ демократичної партії) та слон (символ республіканської партії). Приголомшений осел у капелюсі «Демократична партія» запитує онімілого слона у капелюсі «G.O.P.»: *Ви розумієте?*

6. Етно-ідентифікуюча функція пов'язана з когнітивною складовою кожного народу. Відображенням картини світу того чи того народу безумовно є лінгвокультурні інтернет-меми, оскільки вони включають в себе етнічні властивості тієї чи тієї конкретної території.

Наприклад:

Xi Jinping's jacket: China

Dog with Kim Jong-un head: Yap yap yap yap yap yap arf

yip yap yap yap [86]

Було здійснено квантитативний аналіз для визначення частотності реалізації різних прагматичних функцій інтернет-мемів у англійськомовному політичному дискурсі. Результати аналізу наведено на діаграмі на Рис. 2.4.

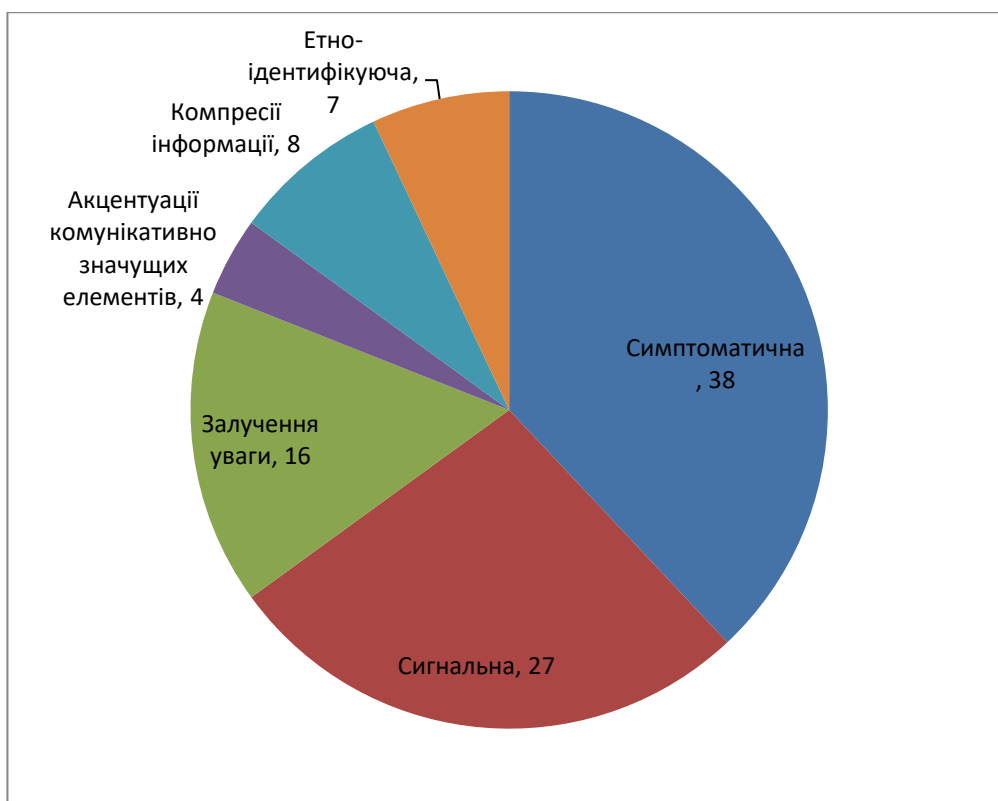

Рис. 2.4 Частотність домінування різних прагматичних функцій інтернет-мемів у англійськомовному політичному дискурсі, %

З рис. 2.4 ми можемо зробити висновок, що інтернет-меми у англійськомовному політичному дискурсі реалізують симптоматичну функцію, яка допомагає передати певні почуття (38%).

Із середньою частотністю реалізується сигнальна функція (27%), спрямована на викликання певної реакції та поведінки та функція залучення уваги (16%), обумовлена образністю, яскравістю інтернет-мемів, що вживаються на тлі нейтрального контексту.

Рідко реалізуються функція компресії інформації (8%), етно-ідентифікуюча функція (7%) та функція акцентуації комунікативно значущих елементів (4%).

Лексико-семантичний аналіз інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі дозволив зробити висновок, що серед лексико-семантичних груп інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу найчастотнішою є група «Тероризм». Кількість таких прикладів складає

чверть (25%) від усіх аналізованих текстів. ЛСГ містить дві субгрупи, серед яких абсолютно переважає субгрупа «Теракт 11 вересня» (21%). Середню частотність продемонстрували такі лексико-семантичні групи, як «Історичні меми» (16%) та «Зовнішня політика» (13%). Багато історичних мемів присвячено СРСР та країнам соцтабору, а також Росії початку 1990-х років, проте переважає субгрупа «Історичні меми, присвячені США» (7%), серед яких найчастотнішими є старі меми, актуалізовані у 21 столітті, рідше трапляються меми, що зображують події чи факти в історичній ретроспективі або у порівняльному аспекті (2%). Щодо ЛСГ «Зовнішня політика», то усі субгрупи (6 субгруп) розкривають різні напрямки зовнішньої політики США: переважно із Китаєм (4%), із середньою частотністю – із Іраком, рідко – з Україною та Росією і у поодиноких випадках – із Афганістаном та Сирією. Також із середньою частотністю трапляються такі лексико-семантичні групи, як «Особи політиків» (8%), «Передвиборчі перегони» та «Міжкласові відносини» (по 6%). Рідко потрапляються такі лексико-семантичні групи, як «Свобода і демократія», «Міжпартійні взаємини», «Внутрішня політика», «Економіка» (по 4%), «Ставлення громадян до політиків» (3%) та «Екологічна політика» (2%). При цьому ЛСГ «Свобода і демократія» містить три субгрупи, серед яких переважає субгрупа «Свобода і демократія» у США (2%), рідше зустрічаються субгрупи «Свобода і демократія на Близькому Сході» та «Свобода і демократія в Україні» (по 1%). У поодиноких випадках трапляється така лексико-семантична група, як «Міжнародна ситуація» (1%).

Структурний аналіз показав, що в аналізованому матеріалі переважають інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» (23%). Серед них абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (19%). Також зі значною частотністю зустрічаються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» (19%), серед яких також абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (18%). Із середньою частотністю трапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + знаки-символи» (14%),

інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог», інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» (по 13% у кожному випадку, в обох випадках абсолютно переважають тексти без пояснювального підпису), а також інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» (10%, переважають тексти без пояснювального підпису). Рідко потрапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс» (5%, переважають тексти без пояснювального підпису) та інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» (3%, переважають тексти без пояснювального підпису). Отже, можна зробити загальний висновок, що незалежно від структури інтернет-мему у англійськомовному політичному дискурсі переважають тексти без пояснювального підпису, смисл у них передано у формі надписів, діалогів, монологів, полілогів.

Аналіз стилістичних функцій мемів дозволив зробити висновок, що найчастіше у інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі домінує експресивна функція. Кількість таких прикладів склала близько третини (34%) від усіх аналізованих текстів. Окрім того, що ця функція є найчастотнішою, вона ще є і різноманітнішою за засобами реалізації. Вона реалізується, зокрема, лексичними засобами; синтаксичними засобами; стилістичними засобами; фонетичними засобами. Із середньою частотністю домінують емоційно-оцінна (24%) та номінативна (23%) функції. Емоційно-оцінна функція реалізується емотивами, у тому числі невербальними. Найрідше домінує дискредитивна функція (19%). Вона актуалізується за допомогою вживання інтернет-мемів, коли політик або політичне явище дискредитується через негативну оцінку або зображення його діяльності тощо. Також ця функція реалізується за допомогою вживання позитивного зображення з негативним надписом або навпаки (контраст), тобто на перший план виступає (дискредитаційно-маніпулятивна функція).

Щодо прагматичних функцій, то інтернет-меми у англійськомовному політичному дискурсі найчастіше реалізують симптоматичну функцію, яка допомагає передати певні почуття (38%). Із середньою частотністю

реалізується сигнальна функція (27%), спрямована на викликання певної реакції та поведінки та функція залучення уваги (16%), обумовлена образністю, яскравістю інтернет-мемів, що вживаються на тлі нейтрального контексту. Рідко реалізуються функція компресії інформації (8%), етно-ідентифікуюча функція (7%) та функція акцентуації комунікативно значущих елементів (4%).

РОЗДІЛ 3

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПЕРЕКЛАДАЦЬКИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ВІДТВОРЕННІ ІНТЕРНЕТ-МЕМІВ У ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ

3.1 Лексичні трансформації, що використовуються при перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі

Перекладацькі трансформації досліджувалися за класифікацією С. Максимова [24], який виділяє лексичні трансформації (формальні та лексико-семантичні), граматичні та лексико-граматичні

I. Формальні лексичні трансформації.

1. Транскрибування припускає відтворення фонетичних особливостей українською мовою.

Наприклад:

	<p>– <i>Do you want to say it or should I?</i></p> <p>– <i>Ok... The terrorists have won</i> [73].</p>	<p>– <i>Ти хочеш це сказати чи мені треба?</i></p> <p>– <i>Окей... Терористи перемогли.</i></p>
---	--	---

Тут слово *Ok* відтворено українською за вимовою: *Окей*.

2. Традиційне відтворення. Як правило, такий спосіб перекладу застосовується для відтворення власних назв, які вже мають традиційне написання та фонетику в українській мові, наприклад:

	<p>- <i>Where's Joe Biden?</i> [91]</p>	<p>— <i>Де Джо Байден?</i></p>
---	---	--------------------------------

Власне ім'я *Joe* перекладено традиційно: *Джо*.

Частіше таким способом відтворюються власні імена неанглійського походження, наприклад:

	<p><i>Xi Jinping's jacket: China</i></p> <p><i>Dog with Kim Jong-un head: Уар уар уар уар уар арф уір уар уар уар [86]</i></p>	<p><i>Піджак Сі Цзіньпіна: Китай</i></p> <p><i>Собака з головою Кім Чен Ина: гав-гав-гав</i></p>
---	--	--

Як бачимо з прикладу вище, англійське та українське написання значно відрізняються.

3. Калька.

Наприклад:

	<p><i>I ♥ NY</i></p>	<p><i>Я ♥ Нью-Йорк</i></p>
---	----------------------	----------------------------

Як можна побачити, тут відтворено також і графічний елемент

Взагалі надписи у інтернет-мемах часто відтворюються калькою. У прикладі нижче більшість надписів на різних предметах, зображених на рисунку, відтворено калькою, у тому числі і надпис на казані:

	<p><i>The hobgoblin of democracy...</i></p> <p><i>– This batch looks done... Let's bottle it up and get it over to the super pac!</i></p> <p><i>Bottles: B.S., lies, scare tactics, smears, pens, fibs, cheap shots, big lies, eye of newt</i></p> <p><i>Pot: attack ads [89]</i></p>	<p><i>Страшилки демократії.</i></p> <p><i>– Схоже на те, що ця порція готова! Давай розіллємо її у пляшки і пошлемо у штаб-квартиру компанії!</i></p> <p><i>Написи на пляшечках: «Око Ньюта», «Практики залякування», «Отруєні ручки», «Брехня», «Велика Брехня», «Удари по болючих місцях», «Викривлення фактів».</i></p>
---	---	--

		<i>Напис на казані: «Наступальна реклама».</i>
--	--	--

5. Пряме запозичення використовується переважно у тих випадках, коли текст представлено виключно цифрами, наприклад:

	<i>9.11.2011</i>
---	------------------

II. Лексико-семантичні трансформації.

1. Диференціація значення припускає добір найближчого українського відповідника до англійського слова.

Наприклад:

	<i>September 11, 2001</i>	<i>11 вересня, 2001</i>
--	---------------------------	-------------------------

2. Генералізація – заміна лексеми із вузьким значенням лексемою із ширшим значенням, наприклад:

	<i>A park bench in Kiev Yanukovich's bag: government Newspaper: media monopolies Free press: Excuse me, I need more room! [91]</i>	<i>Лавка у парку в Києві Портфель Януковича: уряд Газета: монополії ЗМІ Вільна преса: Вибачте, мені потрібно більше місця!</i>
---	--	--

У наведеному прикладі лексему із вузьким значенням *room* 'кімната' відтворено лексемою із ширшим значенням *місце*.

4. Модуляція припускає логічне розкриття значення, наприклад:

	<i>The world according to Ronald Reagan [90]</i>	<i>Світ очима Рональда Рейгана</i>
---	--	------------------------------------

3.2 Роль граматичних трансформацій у перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі

Розглянемо граматичні трансформації.

1. Буквальне відтворення граматичної структури припускає дослівне відтворення частини тексту, без зміни граматичних форм. Наприклад: буквальним перекладом відтворено підпис до мему нижче:

	<p>– <i>I murdered twelve people.</i> <i>What a you in for?</i></p> <p>– <i>I didn't buy health insurance!</i></p> <p><i>New crimes [91]</i></p>	<p>– <i>Я вбив дванадцять людей.</i> <i>А ти що зробив?</i></p> <p>– <i>Я не придбав медичну страховку!</i></p> <p><i>Нові злочини</i></p>
---	--	--

Варто зазначити, що при перекладі мемів цей спосіб є не завжди доцільний, бо через буквализм може бути втрачена гумористична складова – повністю або частково. Наведемо приклад:

	<p><i>HOPE</i></p> <p><i>Obama's sign:</i> <i>Please donate!</i></p> <p><i>Checks, credit cards or cash accepted</i></p> <p><i>HELP! [88]</i></p>	<p><i>СПОДІВАЮСЬ</i></p> <p><i>Табличка Обами: Будь ласка, пожертвуйте!</i></p> <p><i>Приймаються чеки, кредитні картки або готівка</i></p> <p><i>ДОПОМОЖІТЬ!</i></p>
---	---	---

У прикладі вище буквально перекладено підписи: *HOPE* → *СПОДІВАЮСЬ* та *HELP!* → *ДОПОМОЖІТЬ!* Попри те, що смисл передано вірно, втрачено гумористичну складову, яку було актуалізовано графічним каламбуром в оригінальному тексті: лексеми *HOPE* та *HELP* пишуться схоже, і ця схожість була ключовим засобом створення сарказму в оригінальному інтернет-мемі.

2. Транспозиція припускає заміну порядку слів у словосполученні, наприклад:

	<i>Earth population</i> [90]	<i>Населення Землі</i>
---	------------------------------	------------------------

3. Перестановки та заміни.

3.1 Синтаксичні заміни.

Синтаксичні заміни можуть припускати заміну фрази лексемою та навпаки. Наведемо приклад заміни фрази лексемою (лексичне згортання):

	<p>– <i>Thank you, thank you. And now, for my second hundred days...</i></p> <p>– <i>I hate magic tricks</i> [87].</p>	<p>– <i>Дякую, дякую. А тепер, мої наступні сто днів...</i></p> <p>– <i>Я ненавиджу фокуси.</i></p>
--	--	---

У прикладі вище фразу *magic tricks* відтворено лексемою *фокуси*. Смісл від цього не змінився.

Так само і у наступному прикладі:

	<p>– <i>A wall collapsed on him.</i></p> <p><i>Casket: East German Communism</i> [88]</p>	<p>– <i>На нього впала стіна.</i></p> <p><i>Напис на труні:</i></p> <p><i>"Східнонімецький комунізм"</i></p>
---	---	--

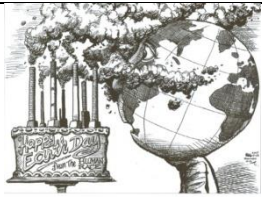
Натомість лексичне розгортання припускає відтворення слова словосполученням, наприклад:

	<p><i>Welcome to the neighborhood...</i> [87]</p>	<p><i>Ласкаво просимо до сусідства...</i></p>
---	---	---

У прикладі вище лексему *welcome* відтворено етикетною фразою *ласкаво просимо*.

3.2. Морфологічні заміни.

Морфологічна заміна припускає зміни частини мови, наприклад:

	<i>Happy Earth Day from the human race</i> [91].	<i>Вітання з Днем Землі від людської раси.</i>
---	--	--

У наведеному прикладі англійський етикетне слово *happy* (прикметник) відтворено українським відповідником *вітання* (іменник).

3.3. Заміни граматичних категорій.

Наведемо приклад:

	<i>“Aw, come on... I just want to hold him!”</i> [91]	<i>«Ой, дайте... я просто хочу її обійняти!»</i>
---	---	--

У цьому випадку відбулася заміна категорії роду. В англійському оригіналі вжито займенник *him* ‘його’, бо йдеться про дитину, а лексеми “child”, “baby” мають в англійській мові чоловічий рід. Хоч ці слова не використовуються у тексті, але вони припускається, тож припускається і їхній український еквівалент «дитина», що є жіночого роду. Тож доцільно використати український займенник *її*. Ба більше, цей займенник жіночого роду доцільно використовувати, бо з контексту зрозуміло, що йдеться про новонароджену польську демократію, а слово «демократія» в українській мові також жіночого роду.

4. Опущення, наприклад:

	<i>Ride the capitalist road</i> – <i>One billion tickets, please</i> [91].	<i>Їдьте дорогою капіталізму</i> – <i>Мільярд квитків, будь ласка.</i>
---	--	---

У прикладі вище опущено складову числівника: *One billion* → *Мільярд*, бо в українській мові її використання може вважатися надлишковим. Смісл при цьому не змінився.

Опущення спостерігаємо ц у наступному прикладі:

	<p><i>Paper: War's ravages</i> <i>Reaper boy of 1919: Some job!</i> [90]</p>	<p><i>Папір: Руйнування війни</i> <i>Хлопчик у 1919 році:</i> <i>Робота!</i></p>
---	--	--

Наведемо ще приклад:

	<p><i>The mind of Al-Qaida, the heart of Al-Qaida, the soul of Al-Qaida</i> [88]</p>	<p><i>Розум, серце, душа</i> <i>«Аль-Каїди»</i></p>
---	--	--

У прикладі вище плеоназм вжито із стилістичною метою. Опущення повторів, на нашу думку, зменшує експресивну функцію цього інтернет-мему і актуалізує переважно номінативну функцію.

3.3 Застосування лексико-граматичних трансформацій у перекладі інтернет-мемів у політичному дискурсі

Розглянемо лексико-граматичні трансформації.

1. Компенсація перекладацьких втрат представлена переважно перекладацьким коментарем, як у прикладі нижче.

	<p><i>The problem with taxing the rich:</i> <i>The «So-called» rich</i> <i>The «job creators»</i> <i>The «small bus. owners»</i> <i>The «investing class»</i> <i>The «middle class yachtsmen»</i> [87]</p>	<p><i>Проблема з оподаткуванням для багатих: схоже, ми просто таких не маємо.</i> <i>(У жовтих прямокутниках: "Так звані багаті", "Творці робочих місць", "Власники маленьких компаній", "Клас інвесторів" і т.д.)</i></p>
---	---	---

У наступному прикладі перекладацький коментар подано у дужках:

	<p><i>We're not concerned with this deficit...</i> [89]</p>	<p><i>– Нас не хвилює цей дефіцит (розрив у доходах між бідними та багатими)</i></p>
---	---	--

Також перекладацький коментар може додаватися у випадку, коли інакше малюнок може бути незрозумілим для українського читача.

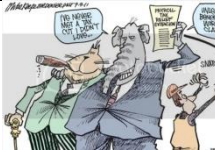
Наприклад:

	–	<i>Вірусна війна</i>
---	---	----------------------

Завдяки перекладацькому коментарю можуть передаватися певні лінгвокультурні особливості. Наприклад:

	<i>Don't tread on the rich</i> [91]	– <i>Не зачінай багатих</i> (буквально: «не наступи на багатих»), подібні таблички розміщують у парках, де водяться гримучі змії)
---	-------------------------------------	---

2. Антонімічний переклад припускає відтворення слова або речення із негативним значенням словом або реченням із позитивним значенням або навпаки. Наприклад:

	<i>I've never met a tax cut I didn't love... unless it benefits the working class.</i> <i>Paper: payroll the relief extension</i> [89].	– <i>Щоб нам не сподобалося скорочення податків!?</i> Хіба тільки скорочення, яке буде вигідне робітничому класу.
---	--	---

Тут речення із запереченням *I've never met a tax cut I didn't love* відтворено питальним реченням без заперечення, але таким, що має семантику риторичного запитання: *Щоб нам не сподобалося скорочення податків!?*

3. Цілісне перетворення переважно використовується у зображеннях, де міститься багато тексту, у першу чергу таких, що створені за типом «комікс», наприклад:

	<p><i>TV: Before Barack Obama became president, the economy was great and the budget was balanced... Now, Obama wants to double taxes on the middle class and force our children into gay marriage... And he did not get Osama Bin Laden who is alive and living in Palm Springs. This ad was paid for by the anonymous billionaires who think you will believe anything political action committee.</i></p> <p><i>Man: Honey, Bin Laden's in Palm Springs! [88]</i></p>	<p><i>TV: До того, як Барак Обама став президентом, економіка була чудовою, а бюджет був збалансованим... Тепер Обама хоче подвоїти податки на середній клас і змусити наших дітей вступати в гомосексуальні шлюби... І він не спіймав Осаму бен Ладена, який живий і здоровий в Палм-Спрінгс. Ця реклама була оплачена анонімними мільярдерами, які думають, що ви повірите у будь-що.</i></p> <p><i>Чоловік: Люба, бен Ладен в Палм-Спрінгс!</i></p>
---	--	--

Було здійснено квантитативний аналіз для визначення частотності використання тих чи тих перекладацьких трансформацій при перекладі інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі. Результати аналізу представлено на діаграмі на Рис. 3.1.

Рис. 3.1 Частотність використання різних трансформацій при перекладі інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу українською мовою, %

Можемо зробити висновок, що при перекладі інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу українською мовою найчастіше використовується така граматична трансформація, як перестановки та заміни (19%). Частотною є також така лексико-граматична трансформація, як компенсація перекладацьких втрат (15%).

Із середньою частотністю зустрічаються такі граматичні трансформації, як опущення (12%), буквальне відтворення граматичної структури (8%), такі формальні лексичні трансформації, як калька (9%), пряме запозичення (7%), а також така лексико-семантична трансформація, як диференціація значення.

Рідко зустрічаються такі формальні лексичні трансформації, як традиційне відтворення (5%), транскрибування (4%), така граматична трансформація, як транспозиція та така лексико-граматична трансформація, як цілісне перетворення.

У поодиноких випадках трапляються такі лексико-семантичні трансформації, як генералізація та модуляція (по 2%) та така лексико-граматична трансформація як антонімічний переклад (1%).

При перекладі інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу українською мовою найчастіше використовується така граматична трансформація, як перестановки та заміни (19%). Частотною є також така лексико-граматична трансформація, як компенсація перекладацьких втрат (15%).

Із середньою частотністю зустрічаються такі граматичні трансформації, як опущення (12%), буквальне відтворення граматичної структури (8%), такі формальні лексичні трансформації, як калька (9%), пряме запозичення (7%), а також така лексико-семантична трансформація, як диференціація значення.

Рідко зустрічаються такі формальні лексичні трансформації, як традиційне відтворення (5%), транскрибування (4%), така граматична трансформація, як транспозиція та така лексико-граматична трансформація, як цілісне перетворення. У поодиноких випадках трапляються такі лексико-семантичні трансформації, як генералізація та модуляція (по 2%) та така лексико-граматична трансформація як антонімічний переклад (1%).

3.4 Система вправ для навчання студентів перекладу інтернет-мемів

Було розроблено систему вправ для навчання студентів першого курсу перекладу інтернет-мемів.

Вправа 1.

Визначте граматичний час речень у мемі. Дайте декілька варіантів перекладу.

- *Do you want to say it or should I?*

- *Ok... The terrorists have won [89].*

Вправа 2.

Знайдіть у мемі речення з еліпсом.

Перкладіть його українською:

– еліпсованим реченням;

– повним реченням.

	<p>– <i>I murdered twelve people. What a you in for?</i></p> <p>– <i>I didn't buy health insurance!</i></p> <p><i>New crimes [91]</i></p>
--	---

Чи були стилістичні втрати при перекладі еліпсованого речення повнім? Як ви їх компенсували?

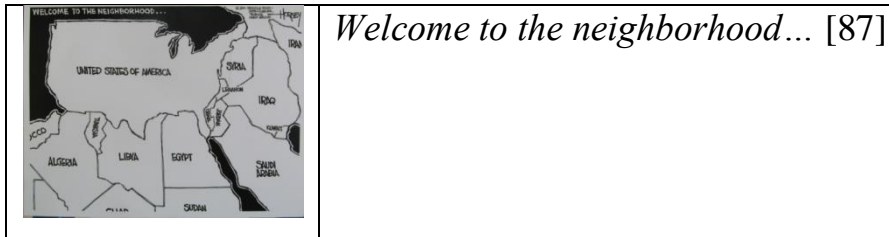
Вправа 3. Вкажіть кращий варіант для перекладу. Обґрунтуйте свою думку.

	<p><i>The mind of Al-Qaida, the heart of Al-Qaida, the soul of Al-Qaida [88]</i></p>	<p>A) Розум, серце, душа «Аль-Каїди»</p> <p>Б) Розум «Аль-Каїди», серце «Аль-Каїди», душа «Аль-Каїди»</p> <p>В) «Аль-Каїда»: розум, серце, душа.</p>
--	--	--

Вправа 4. Перекладіть речення у мемі, попередньо підбираючи до дієслова відповідний прийменник.

	<p><i>The hobgoblin of democracy...</i></p> <p>– <i>This batch looks done... Let's bottle it up and get it over to the super pac!</i></p> <p><i>Bottles: B.S., lies, scare tactics, smears, pens, fibs, cheap shots, big lies, eye of newt</i></p> <p><i>Pot: attack ads [89]</i></p>
--	---

Вправа 5. Перекладіть мем. Зверніть увагу на місце прийменника в українському реченні та на переклад самого прийменника.

Вправа 6. Перекладіть мем, попередньо зробивши переклад сполучення дієслова з іменником.

Attention, puget sound shoppers: stop doing this...

Words on toilet paper: toilet paper [89]

Отже, ми можемо зробити висновок, що при перекладі інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу українською мовою найчастіше використовується така граматична трансформація, як перестановки та заміни (19%). Частотною є також така лексико-граматична трансформація, як компенсація перекладацьких втрат (15%).

Із середньою частотністю зустрічаються такі граматичні трансформації, як опущення (12%), буквальне відтворення граматичної структури (8%), такі формальні лексичні трансформації, як калька (9%), пряме запозичення (7%), а також така лексико-семантична трансформація, як диференціація значення.

Рідко зустрічаються такі формальні лексичні трансформації, як традиційне відтворення (5%), транскрибування (4%), така граматична трансформація, як транспозиція та така лексико-граматична трансформація, як цілісне перетворення.

У поодиноких випадках трапляються такі лексико-семантичні трансформації, як генералізація та модуляція (по 2%) та така лексико-граматична трансформація як антонімічний переклад (1%).

ВИСНОВКИ

Мультимодальність – це опис загальних законів і правил взаємодії в комунікативному акті вербальних і невербальних знаків. Під мультимодальними текстами розуміють тексти, що сполучують в собі вербальну та невербальну інформацію, і зрозуміти цю інформацію можна тільки комплексно, сприймаючи одночасно вербальні і невербальні мовні коди. Так, до мультимодальних текстів відносять плакати, карикатури, відеороліки, комікси тощо. Від мультимодальних текстів слід відрізнити тексти з ілюстраціями, бо в цьому випадку ілюстрація є необов'язковим доповненням тексту, а в мультимодальному тексті – зображення є невід'ємною текстовою частиною. Інтернет-мемам належить провідна роль серед мультимодальних текстів, адже меми передають інформацію саме через цілісність вербального та невербального компонентів. Вербальний компонент може бути представлений голосом або надписом. Невербальний – зображенням.

Мем – багатоаспектне явище, яке потребує подальшого глибокого вивчення (особливо вербальний мем). Мем – поняття не нове, якщо вважати мемами минулого влучні вислови, фразеологізми й усталені вирази; поняття мема підпадає під семіологічне визначення знака; отже, вербальний мем може розглядатися як мовний знак. Мем має нечітке визначення, але дуже широке значення (ситуація та асоціативність). Меми є культурними символами або соціальними ідеями, які швидко поширюються від людини до людини з метою викликати сміх чи жартувати один над одним. Останні поділяються на вербальні та не вербальні, хоча і не існує їх загальноприйнятої класифікації. Були запропоновані власні підходи до класифікації мемів: за структурними принципами та за ефектом впливу. Меми набули широкого розповсюдження завдяки сучасним мас-медіа – Інтернет виступає для них «джерельним середовищем» та носієм.

При перекладі мемів у політичному дискурсі слід враховувати, що вони в ньому пов'язані із системою відповідних понять предметної сфери цього дискурсу на поняттєвому, лексико-семантичному, словотвірному й граматичному рівнях. Аналіз наукової літератури дозволяє зробити висновок, що в більшості випадків меми відтворюються українською мовою за допомогою опису, описових перекладів, транскодування, транслітерації тощо. В той же час, аналіз труднощів перекладу мемів українською мовою дозволив визначити, що їм властиві певні особливості, які необхідно враховувати при перекладі.

Лексико-семантичний аналіз інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі дозволив зробити висновок, що серед лексико-семантичних груп інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу найчастотнішою є група «Тероризм». Кількість таких прикладів складає чверть (25%) від усіх аналізованих текстів. ЛСГ містить дві субгрупи, серед яких абсолютно переважає субгрупа «Теракт 11 вересня» (21%). Середню частотність продемонстрували такі лексико-семантичні групи, як «Історичні меми» (16%) та «Зовнішня політика» (13%). Багато історичних мемів присвячено СРСР та країнам соцтабору, а також Росії початку 1990-х років, проте переважає субгрупа «Історичні меми, присвячені США» (7%), серед яких найчастотнішими є старі меми, актуалізовані у 21 столітті, рідше трапляються меми, що зображують події чи факти в історичній ретроспективі або у порівняльному аспекті (2%). Щодо ЛСГ «Зовнішня політика», то усі субгрупи (6 субгруп) розкривають різні напрямки зовнішньої політики США: переважно із Китаєм (4%), із середньою частотністю – із Іраком, рідко – з Україною та Росією і у поодиноких випадках – із Афганістаном та Сирією. Також із середньою частотністю трапляються такі лексико-семантичні групи, як «Особи політиків» (8%), «Передвиборчі перегони» та «Міжкласові відносини» (по 6%). Рідко потрапляються такі лексико-семантичні групи, як «Свобода і демократія», «Міжпартійні взаємини», «Внутрішня політика», «Економіка» (по 4%), «Ставлення громадян до політиків» (3%) та

«Екологічна політика» (2%). При цьому ЛСГ «Свобода і демократія» містить три субгрупи, серед яких переважає субгрупа «Свобода і демократія» у США (2%), рідше зустрічаються субгрупи «Свобода і демократія на Близькому Сході» та «Свобода і демократія в Україні» (по 1%). У поодиноких випадках трапляється така лексико-семантична група, як «Міжнародна ситуація» (1%).

Структурний аналіз показав, що в аналізованому матеріалі переважають інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + надпис» (23%). Серед них абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (19%). Також зі значною частотністю зустрічаються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог + надпис» (19%), серед яких також абсолютно переважають інтернет-меми без пояснювального підпису (18%). Із середньою частотністю трапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + знаки-символи» (14%), інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог», інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + діалог + надпис» (по 13% у кожному випадку, в обох випадках абсолютно переважають тексти без пояснювального підпису), а також інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + монолог» (10%, переважають тексти без пояснювального підпису). Рідко потрапляються інтернет-меми, утворені за моделлю «комікс» (5%, переважають тексти без пояснювального підпису) та інтернет-меми, утворені за моделлю «зображення + полілог + надпис» (3%, переважають тексти без пояснювального підпису). Отже, можна зробити загальний висновок, що незалежно від структури інтернет-мему у англійськомовному політичному дискурсі переважають тексти без пояснювального підпису, смисл у них передано у формі надписів, діалогів, монологів, полілогів.

Аналіз стилістичних функцій креололізованих текстів дозволив зробити висновок, що найчастіше у інтернет-мемів в англійськомовному політичному дискурсі домінує експресивна функція. Кількість таких прикладів склала близько третини (34%) від усіх аналізованих текстів. Окрім того, що ця функція є найчастотнішою, вона ще є і різноманітнішою за засобами

реалізації. Вона реалізується, зокрема, лексичними засобами; синтаксичними засобами; стилістичними засобами; фонетичними засобами. Із середньою частотністю домінують емоційно-оцінна (24%) та номінативна (23%) функції. Емоційно-оцінна функція реалізується емотивами, у тому числі невербальними. Найрідше домінує дискредитивна функція (19%). Вона актуалізується за допомогою вживання інтернет-мемів, коли політик або політичне явище дискредитується через негативну оцінку або зображення його діяльності тощо. Також ця функція реалізується за допомогою вживання позитивного зображення з негативним надписом або навпаки (контраст), тобто на перший план виступає (дискредитаційно-маніпулятивна функція).

Щодо прагматичних функцій, то інтернет-меми у англійськомовному політичному дискурсі найчастіше реалізують симптоматичну функцію, яка допомагає передати певні почуття (38%). Із середньою частотністю реалізується сигнальна функція (27%), спрямована на викликання певної реакції та поведінки та функція залучення уваги (16%), обумовлена образністю, яскравістю інтернет-мемів, що вживаються на тлі нейтрального контексту. Рідко реалізуються функція компресії інформації (8%), етно-ідентифікуюча функція (7%) та функція акцентуації комунікативно значущих елементів (4%).

При перекладі інтернет-мемів англійськомовного політичного дискурсу українською мовою найчастіше використовується така граматична трансформація, як перестановки та заміни (19%). Частотною є також така лексико-граматична трансформація, як компенсація перекладацьких втрат (15%).

Із середньою частотністю зустрічаються такі граматичні трансформації, як опущення (12%), буквальне відтворення граматичної структури (8%), такі формальні лексичні трансформації, як калька (9%), пряме запозичення (7%), а також така лексико-семантична трансформація, як диференціація значення.

Рідко зустрічаються такі формальні лексичні трансформації, як традиційне відтворення (5%), транскрибування (4%), така граматична

трансформація, як транспозиція та така лексико-граматична трансформація, як цілісне перетворення.

У поодиноких випадках трапляються такі лексико-семантичні трансформації, як генералізація та модуляція (по 2%) та така лексико-граматична трансформація як антонімічний переклад (1%).

Я, *Колова Крістіна Валеріївна*, своїм підписом засвідчую, що моя кваліфікаційна робота «*Переклад англomовних інтернет-мемів в політичному дискурсі*» виконана з дотриманням усіх вимог до наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань, самостійно та індивідуально. Під час написання роботи я дотримувалась принципів академічної доброчесності та несу відповідальність за порушення загальноприйнятих правил цитування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Амеліна С. Є. Лексичні заміни при перекладі текстів аграрного спрямування у сфері зовнішньоекономічної діяльності. *Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Філологічні науки*. 2015. Вип. 215(1). С. 135-140.
2. Безугла Л. Р. Дискурс як когнітивнокомунікативний феномен. Харків: Константа, 2015. 345 с.
3. Белих О. М. Практика перекладу. Луцьк: Іванюк, 2014. 95 с.
4. Белова А. Д. Поняття «стиль», «жанр», «дискурс», «текст» у сучасній лінгвістиці. *Іноземна філологія*. 2002. Вип. 32—33. С. 7—14.
5. Білецька Т. О., Гаврилюк О. О. Мультиmodalність текстів сучасних англomовних журналістів-блогерів. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Германські мови*. 2022. Том 33 (72) № 2 Ч. 1. С. 87 – 93.
6. Білозерська Л. Термінологія та переклад. Вінниця: НОВА КНИГА, 2010. 232 с.
7. Бублейник Л. В. Проблематика художнього перекладу: семантико-стилістичні аспекти. Луцьк : ВІЕМ, 2009. – 68 с.
8. Гарбар І. О. Метафоричне дзеркало : дослідження спортивної та ігрової метафор у тексті американського юридичного трилеру. *Наукові записки [Національного університету «Острозька академія»]. Сер. : Філологічна*. 2012. Вип. 26. С. 60 – 62.
9. Гонгало В. Ономасіологічний підхід у дослідженні мови. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/4141/1/Gongalo.pdf>
10. Жлуктенко Ю.О. Мовні контакти. Проблеми інтерлінгвістики. К.: Видавництво Київського ун-ту, 2016. 133 с.
11. Жулінська М. Смоляр Н. Інтернет-меми як одиниці інформації у кіберпросторі. *Актуальні питання іноземної філології*. 2015. № 2. С. 66 – 71.

12. Зайцева С. Інтернет-меми українськомовної блогосфери. *Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції Лінгвістичні та лінгвокультурологічні аспекти навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України*. Дніпропетровськ, 2016. С. 46 – 47.
13. Зацний Ю. Про деякі тенденції в словотвірних процесах сучасної англійської мови. *Нова філологія*. 2014. № 64. С. 162–170.
14. Зорівчак Р. Реалія і переклад: на матеріалі англійських перекладів української прози. Львів, 1989. 216 с
15. Калініченко О. Мультиmodalність художнього тексту: напрями лінгвопоетологічних досліджень. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія Філологія*. 2016. № 21 Т. 2. С. 42 – 45.
16. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Вінниця: Нова Книга, 2006. 592 с.
17. Конопацька Я. О. Особливості інтеграції нових лексичних одиниць у систему мови. *Вісник Львівського університету. Серія : Іноземні мови*. 2012. Вип. 19. С. 174-179.
18. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга, 2011. 448 с.
19. Лепухова Н. Відтворення категорії казковості у перекладі (на матеріалі українськомовних перекладів німецьких романтичних казок В. Гауфа і Е. Т. А. Гофмана). *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 9. Сучасні тенденції розвитку мов*. 2014. № 11. С. 180 –186.
20. Мазур О.В. Кузнецов Є. С. Відтворення комізму явищ культури в українському перекладі анімаційного серіалу «Сімпсони». *Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2011. № 6. Ч. 2. С. 74–78.
21. Макарук Л. Л. Мультиmodalність сучасної англійської масмедійної писемної комунікації. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 424 с.

22. Макарук Л. Л. Системно-функціональний підхід до дослідження англійського мультимодального дискурсу. *Актуальні питання іноземної філології*. 2016. № 5. С. 138–142.
23. Макарук Л. Л. Типологія англомовних мультимодальних текстів та їх диференційні ознаки. *Актуальні питання іноземної філології*, 2017. № 6. С. 106–112.
24. Максимов С. Практичний курс перекладу, Київ: КНЛУ, 2016. 286 с.
25. Мельник. А. П. Прагматична адаптація як засіб подолання культурної асиметрії у перекладі анімаційного серіалу «Сімпсони». *Вісник Житомирського державного університету*. 2013. Випуск 4 (70). С. 25–36.
26. Науменко Л. В. Семасіологія та ономасіологія як головні аспекти лексичної семантики в іноземній мові. URL: <https://naukajournal.org/index.php/naukajournal/article/viewFile/82/107>.
27. Павловська І. Мовно-структурні особливості побудови українських та американських слоганів // *Наукові записки. Серія «Культура і соціальні комунікації»*. 2009. № 1 (17). С. 128–137.
28. Помазановська С. Механізми перекладу складних речень як мінімальної одиниці перекладу в англійській мові. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/324277693.pdf>
29. Садловська О. Явище мемів та особливості їх перекладу. URL: <http://nniif.org.ua/File/17ossymt.pdf>
30. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К, 2016. 716 с.
31. Сіняговська І. Визначення та класифікація перекладацьких трансформацій у процесі художнього перекладу. *Наукові праці. Філологія. Мовознавство*. 2014. Вип. 209. Т. 221. С. 89–93.
32. Соколова К. В. Меми як засіб комунікації в Інтернет-середовищі. *Гуманітарний часопис*. 2012. № 1. С. 118–123.
33. Толста С. А. Правнична термінологія. К., 2006. 18 с.

34. Топачевський С. К. Роль синтаксичної організації у забезпеченні зв'язності і цілісності рекламного повідомлення. URL: <http://eprints.zu.edu.ua/9210/1/10tskrso.pdf>
35. Чернікова О.І. Вербальний мем: лінгвістичний аспект. *Наук. записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологічна"*. 2015. Вип. 51. С. 354–356.
36. Чернікова О.І. Вербальний, невербальний та комплексний меми: класифікація за способом подання та сприйняття інформації в Інтернет-середовищі (на матеріалі англійських кіномемів). *Вісник КНЛУ. Серія Філологія*. 2015. Том 18. № 1. С.151–156.
37. Чернюк Л. Функції графічного символу в мові реклами (на матеріалі словацької та української мов). *Актуальні проблеми слов'янської філології*. 2011. Випуск XXIV. Частина 1. С. 376 – 385.
38. Austin J. L. *How to Do Things with Words*. Oxford: Oxford Univ. Press, 1962. 169 p.
39. Axelrod M., Scheibman J. *Contemporary English*. International Journal of Language, Translation and Intercultural Communication. 2012. Vol. 1.
40. Baker M., Saldanha G. *Routledge encyclopedia of translation studies*. N.Y.: Abingdon, Routledge, 2011. 704 p.
41. Balazs B. *Theory of the Film (Character and Growth of a New Art)*. L.: Dover Publications, 2010. 291 p.
42. Bateman J. A. *Using Multimodal Corpora for Empirical Research*. The Routledge Handbook of Multimodal Analysis. London: Routledge. 2014. P. 238 – 252.
43. Bateman J., Wilfeuer J., Hippala T. *Multimodality. Foundations, Research and Analysis: A Problem-Oriented Introduction*. London: De Gruyter Mouton. 2017. 424 p.
44. Beal V. Internet meme. URL: http://www.webopedia.com/TERM/I/internet_meme.html

45. Black E. *Metaphor, simile and cognition*. Cambridge: Blackwell Publishing, 1954.
46. Blackmore S. *The meme machine* / Susan Blackmore. Oxford : Oxford University Press, 1999. 258 p.
47. Bordwell D. *Ozu and the poetics of cinema*. London : BFI Pub.; Princeton, N.J. : Princeton University Press, 2008. 406 p.
48. Burke M. Iconicity and literary emotion. *European Journal of English Studies*. 2001. Vol.5, No.1. P. 31-46.
49. Chick G. The units of culture. URL: <http://www.personal.psu.edu/gec7/Units.pdf>
50. Cook G. Discourse and Literature. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/096394709600500108>
51. Dawkins R. *The selfish gene*. Oxford : Oxford University Press, 2006. 360 p.
52. Deacon T.W. Memes as signs. URL: <http://projects.chass.utoronto.ca/semiotics/srb/10-3edit.html>
53. Deleuze G. *The Brain is the Screen : an Interview with Gilles Deleuze* [Translated by M.T. Guirgis, ed. by G. Flaxman]. *The Brain is the Screen : Deleuze and the Philosophy of Cinema*. Minneapolis : University of Minnesota Press, 2010. P. 365–373.
54. Dennett D. The Evolution of Culture. URL: http://www.edge.org/3rd_culture/dennett/dennett_p1.html.
55. Dijk T.A. van *Cognitive Processing of Literature Discourse*. URL: <http://bit.ly/lks0Xm>
56. Dijk T.A. van. *Studies in The Pragmatics of Discourse*. Paris, New York: Mouton Publishers. 1981. 331 p.
57. Eco U. *Semiotics and the Philosophy of Language*. Bloomington : Indiana University Press, 1986. 242 p.

58. Eitzen D. Attending to the Fiction: a Cognitive Account of Cinematic Illusion. *Post Script*. 1993. No. 13 (1). P: 46–60.
59. Even-Zohar, I. The Position of the Translated Literature Within the Literary Polysystem. *Literature and Translation*. Leoven: ACCO, 1978. P. 117–127.
60. Gambier, Y., Gottlieb H. Multimedia, Multilingua: Multiple Challenges Y.Gambier and H.Gottlieb. *(Multi)Media Translation: Concepts, Practices, and Research*. Ed. by Y.Gambier and H.Gottlieb. Amsterdam and Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2001. P. 305–327
61. Gibbs, R. W. Process and Products in Making Sense of Tropes // Metaphor and Thought. Cambridge: Cambridge University Press, 2013. P. 252–276.
62. Glaser R. The translation aspect of phraseological units in English and German II Topics in Phraseology, Theory and Practise. Katowice, 1998. Vol. 1. C. 9-21.
63. Gleick J. What defines a meme? URL: <http://www.smithsonianmag.com/arts-culture/what-defines-a-meme-1904778/?no-ist=&c=y%3Fno-ist&page=2>
64. Hamilton M. Expanding the New literacy Studies: Using Photographs to Explore. *Literacy as Social Practice*. London : Routledge, 2000. P. 16–34.
65. Hansen M. Affect as medium, or «the digital facial image» / Mark Hansen. *Journal of Visual Culture*. 2003. Vol. 2, No. 2. – P. 205–228.
66. Jewitt C. An introduction to multimodality. *The Routledge Handbook to Multimodal Analysis*. London; New York: Routledge, 2009. P. 14–27.
67. Kövecses Z. *Metaphor: A Practical Introduction*. Oxford etc.: Oxford University Press, 2013.
68. Kress G. *What Is Mode? A Handbook of Multimodal Analysis*. L. N. Y.: Routledge, 2009. P. 54-67.

69. Lakoff G., Johnson M. *Metaphors we live by*. Chicago ; London : 2011. 239 p.
70. Miram G. *Translation Algorithms*. Kyiv : Elga : Nika-Centre, 2004. 176 p.
71. Munday J. *Introducing Translation Studies: Theories and Applications*, 2nd ed. Routledge, 2008. 256 p.
72. Orero P. *Topics in Audiovisual Translation*. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 2004. 225 p.
73. Peirce Ch.S. *Collected papers of Charles Sanders Peirce (8 Volumes) / Ch.S. Peirce*. – Cambridge, MA : Harvard University Press, 1931–58. Vol. 2. P. 227.
74. Raw L. *Translation, adaptation and transformation*. N.Y.: Continuum, 2012. 158 p.
75. Reeve J. *Understanding motivation and emotion*. Hoboken, NJ : Wiley, 2009. 600 p.
76. Roseman I. *Cognitive Appraisal Theory* 2014. URL: <http://www.iep.utm.edu/emotion>.
77. Savory T. H. *The language of science*. London, 2007. 232 p.
78. Smith G.M. *Local emotions, global moods and film structure / Greg M. Smith. *Passionate Views: Film, Cognition, and Emotion* : [eds. C.R. Plantinga & G.M. Smith]. Baltimore, Md.: Johns Hopkins University Press, 2009. P. 103–126.*
79. Stockwell P. *Cognitive Poetics : An Introduction*. London and New York : Routledge, 2012. P. 96–99.
80. Toury G. *Comunicazione e tradizione. Un approccio semiotico. Teorie contemporanee della tradizione*. Milano: Bompiani, 1995. Pp. 103–119.
81. Veremienko N. *Intercultural communication in translation. Іноземні мови у вищому навчальному закладі: теоретичні засади та прикладні аспекти*. Вінниця: Нілан-ЛТД, 2014. С. 13 – 15.

СПИСОК ЛЕКСИКОГРАФІЧНИХ ДЖЕРЕЛ

82. *Словник української мови : в 11 т. / за ред. І. К. Білодіда ; АН УРСР. Інститут мовознавства. – Київ : Наукова думка, 1970–1980. – Т. 11.*

83. Merriam Webster. URL: <http://www.merriam-webster.com/dictionary/meme> (дата звернення: 04.12.2022)

84. Oxford Advanced Learner's Dictionary. URL: <http://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/> (дата звернення: 04.12.2022)

85. Oxford English and Spanish Dictionary, Thesaurus, and Spanish to English Translator. Powered by Oxford Lexico URL: <https://www.lexico.com/synonyms/> (дата звернення: 01.12.2022)

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

86. Gil P. What is a “Meme”? What Are Examples of Modern Internet Memes? URL:<http://netforbeginners.about.com/od/weirdwebculture/f/What-Is-an-InternetMeme.htm> (дата звернення: 04.12.2022)

87. LiveAbout: Political memes. URL: <https://www.liveabout.com/political-humor-memes-4687968> (дата звернення: 01.12.2022)

88. Milner R. Pop polyvocality: Internet memes, public participation, and the Occupy Wall Street movement. *International Journal of Communication* 7: 2357–2390, 2013.

89. Memedroid: Democracy memes. URL: <https://www.memedroid.com/memes/tag/демокрасу> (дата звернення: 03.12.2022)

90. Shifman, L. Memes in a digital world: Reconciling with a conceptual troublemaker. *Journal of Computer-Mediated Communication*, 18(3), 2013. P: 362–377. URL: <http://doi:10.1111/jcc4.12013> (дата звернення: 04.12.2022)

91. TV Tropes. URL: <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/Main/HomePage> (дата звернення: 04.12.2022)

PE3IOME

The relevance of the research topic is due to the unique properties of the Internet meme in political discourse: the modern meme has a very short lifespan – it emerges instantly, transforms in a matter of days and just as quickly loses popularity. At the present stage, when information spreads instantly and is accessible, the study of the meme as a linguistic phenomenon becomes more and more urgent. After all, the meme is an information replicator, a linguistic and cultural unit capable of unlimited reproduction in the Internet environment. At the same time, the functioning of memes in political discourse remains incompletely described in linguistics.

At the same time, the notion of memes has not been sufficiently researched due to the novelty of the phenomenon, and very little attention has been paid to the translation of English-language Internet memes in political discourse. This makes the topic of this study very relevant.

The object of the research is Internet memes as a linguistic phenomenon, and its subject is the peculiarities of translation of English-language Internet memes in political discourse.

The aim of the study is to comprehensively investigate the phenomenon of memes, to establish the sources, causes and mechanisms of their functioning in the Internet environment and practically analyze the peculiarities of translation of English-language Internet memes in political discourse.

Research objectives:

- to reveal theoretical aspects of the study of translation of Internet memes in political discourse;
- to provide a linguistic description of the Internet memes in political discourse;
- to analyse the peculiarities of translation transformations in the representation of internet memes in political discourse.

Research methods. The linguistic analysis was used to examine the Internet memes in the political discourse; comparative and contrastive analyses were used

to compare functions of the Internet memes in the political discourse; the translation analysis was applied to study the ways of the Internet memes representation in the Ukrainian language political discourse; synthesis was used to investigate the scientists and our own research results; classification was used to define various kinds of memes; quantitative analysis was used to classify memes.

The scientific novelty of the research lies in the fact that the classification of Internet memes in political discourse in accordance with the material of the study was improved.

The theoretical significance of the work is that the problems of functioning and translation of the Internet memes in political discourse have been further developed and their study has allowed to draw appropriate scientific conclusions.

Practical significance of the research - the results of the master's work are applicable in translation studios.

Multimodality is a description of the general laws and rules of interaction in the communicative act of verbal and non-verbal signs. Multimodal texts are understood as texts that combine verbal and non-verbal information, and this information can only be understood comprehensively, perceiving both verbal and non-verbal language codes simultaneously. Thus, multimodal texts include posters, cartoons, videos, comics, etc. It is necessary to distinguish texts with illustrations from multimodal texts because in this case the illustration is an optional addition to the text, while in a multimodal text the image is an integral part of the text. Internet memes play a leading role among multimodal texts, because memes convey information precisely through the integrity of the verbal and non-verbal components. The verbal component can be represented by a voice or an inscription. The nonverbal is represented by an image.

A meme is a multidimensional phenomenon that requires further in-depth study (especially the verbal meme). A meme is not a new concept if we consider memes of the past as apt sayings, phrases and well-established expressions; the concept of a meme falls under the semiological definition of a sign; therefore, a verbal meme can be regarded as a speech sign. A meme has a vague definition but

a very broad meaning (situation and associativity). Memes are cultural symbols or social ideas that spread rapidly from person to person in order to elicit laughter or jokes from each other. The latter are divided into verbal and non-verbal, although there is no universally accepted classification. Own approaches to classifying memes have been proposed: according to structural principles and effect. Memes have become widespread thanks to modern mass media - the Internet is a "springboard" for them and a transmitter.

When translating memes in political discourse, one should take into account that they are linked to the system of relevant concepts of the subject sphere of this discourse at the conceptual, lexical-semantic, word-formation and grammatical levels. The analysis of scientific literature allows us to conclude that in most cases memes are reproduced in Ukrainian by means of description, descriptive translations, transcoding, transliteration, etc. At the same time, the analysis of the difficulties of translating memes into Ukrainian allowed to determine that they are characterized by certain features that should be taken into account when translating.

Lexical-semantic analysis of Internet memes in English-language political discourse allowed us to conclude that among lexical-semantic groups of Internet memes in English-language political discourse the most frequent is the group "Terrorism". The number of such examples is a quarter (25%) of all the analysed texts. The lexical-semantic group contains two subgroups, among which the subgroup "9/11 terrorist attack" is absolutely dominant (21%). Such lexical-semantic groups as "Historical memes" (16%) and "Foreign policy" (13%) showed a medium frequency. Many historical memes are about the USSR and the countries of the socialist camp, as well as Russia of the early 1990s, but the subgroup "Historical memes about the United States" (7%) prevails, among which the most frequent are old memes, actualized in the 21st century, less common are memes depicting events or facts in a historical retrospective or comparative aspect (2%). As for the lexical-semantic group "Foreign policy", all the subgroups (6 subgroups) reveal different directions of the US foreign policy: predominantly with

China (4%), with average frequency - with Iraq, rarely with Ukraine and Russia and in single cases - with Afghanistan and Syria. Such lexical-semantic groups as "Politicians' faces" (8%), "Election race" and "Inter-class relations" (6% each) are also found with medium frequency. Such lexical-semantic groups as "Freedom and democracy", "Inter-party relations", "Domestic policy", "Economy" (4% each), "Attitudes of citizens towards politicians" (3%) and "Environmental policy" (2%) are rare. At the same time, the lexical-semantic group "Freedom and Democracy" contains three subgroups, among which the subgroup "Freedom and Democracy" in the USA prevails (2%), the subgroups "Freedom and Democracy in the Middle East" and "Freedom and Democracy in Ukraine" are less frequent (1% each). In rare cases, such lexical-semantic group as "International situation" is found (1%).

The structural analysis showed that the Internet memes formed on the model "image + inscription" prevail in the studied material (23%). Among them, Internet memes without an explanatory caption absolutely dominate (19%). Internet memes formed on the model "images + monologue + caption" (19%), among which Internet memes without an explanatory caption absolutely predominate (18%). Internet memes formed on the model "image + characters" (14%), Internet memes formed on the model "image + dialogue", Internet memes formed on the model "image + dialogue + inscription" (13% in each case, in both cases absolutely dominate the texts without explanatory labels), as well as Internet memes formed on the model "image + monologue" (10%, the texts without explanatory labels prevail) are met with medium frequency. Internet memes based on the comic strip model are rare (5%, texts without an explanatory caption predominate) and Internet memes based on the image+polylog+inscription model (3%, texts without an explanatory caption predominate). Consequently, it is possible to draw a general conclusion that regardless of the structure of an Internet meme in English political discourse, texts without an explanatory caption predominate and their meaning is conveyed in the form of captions, dialogues, monologues and polylogues.

An analysis of the stylistic functions of Creole texts enabled us to conclude that Internet memes in English-language political discourse are most often dominated by an expressive function. The number of such examples amounted to about a third (34%) of all the analysed texts. In addition to being the most frequent, this function is also more diverse than the means of implementation. It is realised, in particular, by lexical means; syntactic means; stylistic means; and phonetic means. Emotional-evaluative (24%) and nominative (23%) functions dominate with medium frequency. The emotion and evaluative function is realised by emotives, including non-verbal ones. The discrediting function (19%) is the least dominant. It is actualized through the use of Internet memes, when a politician or a political phenomenon is discredited through a negative assessment or portrayal of his/her activities, etc. This function is also realised by means of a positive image with a negative caption or vice versa (contrast), i.e. the discrediting and manipulative function comes to the fore.

In terms of pragmatic functions, internet memes in English political discourse most often have a symptomatic function, which helps to convey certain feelings (38%). The signal function (27%), which is aimed at eliciting a certain reaction and behaviour, and the attention-getting function (16%), due to the imagery and vividness of Internet memes used in a neutral context, are implemented with medium frequency. The information compression function (8%), the ethno-identifying function (7%), and the function of accentuation of communicatively significant elements (4%) are realized rarely.

When translating Internet memes of English political discourse into Ukrainian, such grammatical transformations as transpositions and substitutions are used most often (19%). Such lexical and grammatical transformation as compensation of translation losses is also frequent (15%).

Grammatical transformations such as omission (12%), literal reproduction of grammatical structure (8%), formal lexical transformations such as tracing (9%), direct borrowing (7%) as well as lexico-semantic transformations such as meaning differentiation are found with medium frequency.

Formal lexical transformations such as traditional reproduction (5%), transcribing (4%), grammatical transformation such as transposition and lexical-grammatical transformation such as holistic transformation are rare.

In rare cases, lexico-semantic transformations such as generalisation and modulation (2% each) and lexico-grammatical transformation as antonymic translation (1%) occur.

Key words: *Internet meme, political discourse, lexical transformations, lexico-semantic transformations, grammatical transformations, pragmatic functions, stylistic functions*